

GENERATIONSSKIFTE

Hvordan gennemføres et generationsskifte af Nielsen A/S mest hensigtsmæssigt?

HOVEDOPGAVE HD(R)
COPENHAGEN BUSINESS SCHOOL

AFLEVERET D. 8. MAJ 2018
VEJLEDER: HENRIK BRO

FORFATTER: DINAH GABRIELLE SCHOU
ÆRENLUND

ANTAL ANSLAG: 114.025

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	4
1.1	Problemstilling.....	5
1.2	Problemformulering.....	5
1.3	Metode.....	6
1.4	Afgrænsning.....	6
1.5	Litteratur og kilder.....	7
2.	Indledende overvejelser ved et generationsskifte.....	7
2.1	Strategisk fokus.....	8
2.2	Ejerstruktur.....	9
2.3	Hvem skal der overdrages til?.....	10
2.4	Værdiansættelse.....	11
2.5	Finansiering.....	12
2.6	Eksekvering.....	12
3.	Overdragelse med succession.....	13
3.1	Overdragelse med succession.....	13
3.2	Konsekvenser ved anvendelse af reglerne om succession.....	14
3.3	Overdragelse ved gave og beregning af passivpost.....	15
4.	Omstruktureringsmuligheder.....	18
4.1	Aktieombytning.....	18
4.2	Skattefri aktieombytning med tilladelse.....	19
4.3	Skattefri aktieombytning uden tilladelse.....	20
4.4	Tilførsel af aktiver.....	21
4.5	Skattefri tilførsel af aktiver med tilladelse.....	22
4.6	Skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse.....	22
4.7	Spaltning.....	23
4.8	Ophørsspaltning.....	23
4.9	Grenspaltning.....	24
5.	A/B-modellen.....	24

5.1	Kapitaludvidelse	25
5.2	Vedtægtsændring.....	25
5.3	Forlods udbyttet.....	26
6.	Værdiansættelse.....	27
6.1	TSS-Cirkulære 2000-09 – Værdiansættelse af aktier	28
6.2	TSS-Cirkulære 2000-10 – Værdiansættelse af goodwill	29
7.	Nielsen A/S	32
7.1	Ejerstruktur.....	33
7.2	Resultatopgørelsen og balancen	34
7.3	Overvejelser inden generationsskiftet	37
8.	Værdiansættelse af Nielsen A/S.....	38
8.1	Beregning af goodwill i Nielsen A/S	38
8.2	Beregning af handelsværdi af Nielsen A/S med ejendom	40
8.3	Beregning af handelsværdi af Nielsen A/S uden ejendom	41
9.	Generationsskifte af Nielsen A/S.....	44
10.	Overdragelse med succession	44
10.1	Beregning ved overdragelse med succession ved delvis gave.....	45
10.2	Konsekvenser for Preben	46
10.3	Konsekvenser for Peter	46
10.4	Delkonklusion	46
11.	Spaltning og overdragelse med succession	48
11.1	Grenspaltning af Nielsen A/S.....	48
11.2	Overdragelse med succession uden ejendom	49
11.3	Konsekvenser for Preben	50
11.4	Konsekvenser for Peter	50
11.5	Delkonklusion	50
12.	Aktieombytning	51
12.1	Gennemførelse af skattefri aktieombytning uden tilladelse	52
12.2	Generationsskifte med A/B modellen.....	53
12.3	Konsekvenser for Preben	55

12.4	Konsekvenser for Peter	56
12.5	Delkonklusion	56
13.	Opsummering af løsningsforslag	57
14.	Konklusion	58
15.	Litteraturliste	64
16.	Forkortelser	66
17.	Bilag 1	67

1. Indledning

En stor del af de danske virksomheder står over for et ejerskifte frem mod 2025. En tredje del af disse består af ejerledede virksomheder. En ejerledet virksomhed kan defineres som en virksomhed hvis ejer ligeledes deltager i driften samt ledelsen af virksomheden. I Danmark har vi ca. 10.200 ejerledede virksomheder, hvor ejerlederen er over 65 år, og ca. 13.100 ejerledede virksomheder hvor ejerlederen er mellem 55 og 65 år. I rapporten ejerledelse i Danmark som er udarbejdet af Morten Bennedsen og Kasper Meisner Nielsen forudser de, at 17.000 af ovenfor nævnte virksomheder vil foretage et ejerskifte i den samme periode.¹ Et ordentligt skifte har en markant betydning for virksomhedens økonomi. Gennemføres generationsskiftet på en uhensigtsmæssig måde, kan det i værste tilfælde koste virksomhedens liv. I mange familieejede virksomheder er det oplagt at det er næste generation i familien der tager over. Dog er muligheden for at overdrage virksomheden til en medarbejder eller sælge virksomheden til en tredje mand også eksisterende. Planlægning er en af de vigtigste faktorer når det kommer til generationsskifte. Planlægges generationsskiftet ikke i god nok tid eller planlægges det ikke ordentlig kan det have massive konsekvenser. Det kan f.eks. være at kritisk viden ikke bliver overdraget eller at arbejdsgange ikke bliver ordentlig dokumenteret.² Et succesfuldt generationsskifte antages at tage op mod 7-10 år. Derfor vil det være oplagt for de ejerledede virksomheder med en ejerleder på ca. 55 år at begynde planlægningen af generationsskiftet allerede nu. Et generationsskifte kan gennemføres på mange forskellige måder og ved hjælp af en række forskellige modeller. Et generationsskifte kan f.eks. ske efter anvendelse af reglerne og skattemæssig succession eller ved brug af en A/B-model. Mulighederne er mange og de kan ske på kryds og tværs af hinanden. Det er vigtigt for et succesfuldt generationsskifte at vælge den model der passer bedst til de behov og ønsker selskabets aktionær måtte have. Både set i forhold til de økonomiske såvel som de skattemæssige konsekvenser et generationsskifte bringer med sig.

I Danmark har vi nogle af de strammeste regler når det kommer til beskatning af generationsskifte. Regeringen er opmærksomme herpå og planlægger en total fjernelse af gaveafgiften i forbindelse med et generationsskifte.

¹ https://www.cbs.dk/files/cbs.dk/ejerledelse_i_danmark_rapport.pdf

² <https://www.business.dk/debat/stoerstedelen-af-virksomhederne-har-ikke-nogen-plan-saadan-planlaegger-du>

Man skal dog huske på, at et generationsskifte handler om mere end skattemæssige besparelser. Skattemæssige besparelser bør ikke være motivationen for et generationsskifte. Motivationen for et generationsskifte bør være virksomhedens fortsatte drift på længere sigt.

1.1 Problemstilling

Opgaven vil blive forsøget besvaret ud fra nedenstående problemformulering med tilhørende underspørgsmål. Opgaven vil tage udgangspunkt i en fiktiv casevirksomhed. Brugen af en casevirksomhed vil bidrage til at kunne besvare problemformuleringen mere fyldestgørende. Opgaven vil undersøge de problemstillinger der opstår ved planlægningen af et generationsskifte, samt undersøge hvilke økonomiske og skatteretlige forhold der skal overvejes i forbindelse med et generationsskifte. Teorien der finder anvendelse for at kunne besvare problemformuleringen foreligger inden for et generationsskifte af et familieejet selskab. Ved først at gennemgå teorien og efterfølgende analysere udvalgte praktiske eksempler vil jeg til sidst afslutte opgaven i en konklusion.

1.2 Problemformulering

Hvordan gennemføres et generationsskifte af Nielsen A/S mest hensigtsmæssigt?

For at kunne besvare ovenstående hovedspørgsmål vil jeg tage udgangspunkt i en case, som vil blive præsenteret i et særskilt afsnit samt følgende underspørgsmål:

- Hvilke overvejelser skal Preben gøre sig forud for generationsskiftet?
- Hvilke muligheder eksisterer der i forbindelse med gennemførelse af et generationsskifte?
- Hvilke finansieringsmuligheder er der i forbindelse med et generationsskifte og hvilken er den mest hensigtsmæssige for Nielsen A/S?
- Hvilken generationsskifte metode er den mest hensigtsmæssige for Nielsen A/S set ud fra virksomhedens økonomiske synspunkt samt set ud fra et skattemæssigt synspunkt?

1.3 Metode

Hovedopgaven har til formål at fortælle teorien bag et generationsskifte, herunder vise hvordan et generationsskifte i praksis bliver gennemført. Opgaven vil tage udgangspunkt i en fiktiv casevirksomhed kaldet Nielsen A/S. I opgaven fungere jeg som selskabets revisor.

Opgaven vil tage udgangspunkt i den gældende danske lovgivning og praksis samt den juridiske vejledning fra SKAT, herunder vil cirkulærer, kendelser, domme og bindende svar bidrage til udarbejdelsen heraf.

Jeg vil for at opretholde en rød tråd i opgaven gennemgå de indledende overvejelser forud for et generationsskifte samt planlægningen heraf. Herefter vil overdragelse- og omstruktureringsmulighederne blive gennemgået. Dernæst gives en detaljeret præsentation af Nielsen A/S. Værdiansættelsen af henholdsvis selskabets goodwill og handelsværdi vil blive foretaget på baggrund af gældende cirkulære og vejledninger. Herunder TSS-cirkulære 2000-09 og TSS-cirkulære 2000-10.

Jeg vil i opgaven gennemføre 3 løsningsforslag til hvordan et generationsskifte af Nielsen A/S kan gennemføres mest hensigtsmæssigt for Nielsen A/S. Resultaterne vil blive analyseret og sammenlignet og på baggrund heraf vil jeg finde frem til hvilket et af løsningsforslagene der er det mest optimale for Preben.

Opgaven vil løbende blive understøttet af delkonklusioner og opsamles til sidst i en endelig konklusion.

Informationssøgningen omkring emnet vil ske gennem faglitteratur, herunder bøger, relevante hjemmesider, artikler mv.

1.4 Afgrænsning

Opgaven vil udelukkende tage udgangspunkt i en fiktiv casevirksomhed. Personkredsen der er omfattet i den fiktive case, forudsættes at være fuldt skattepligtige til Danmark.

Den fiktive casevirksomhed er drevet i selskabsform og aflægger regnskab efter årsregnskabslovens bestemmelser, jf. reglerne for klasse B virksomheder. Reglerne om omdannelse fra personlig virksomhed til selskab vil ikke blive behandlet i opgaven. Selskabet

drives i Danmark, hvorfor den udelukkende vil tages udgangspunkt i dansk lovgivning. Herunder vil salg af selskabet til personer/selskaber i udlandet ikke blive behandlet. Der vil i opgaven blive brugt satser fra 2017.

Opgaven har til formål at behandle et generationsskifte af et unoteret aktieselskab. Behandlingen af generationsskifte for et noteret aktieselskab vil ikke blive gennemgået. Herudover afgrænses der også for personlig ejede virksomheder, anpartsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og behandlingen heraf.

100% af den fiktive casevirksomheds selskabskapital ejes af én aktionær, hvorfor der alene fokuseres på generationsskifte med én aktionær.

Opgaven vil ikke behandle situationen, hvor hovedaktionæren er død eller afgår ved døden inden generationsskiftet er gennemført. Derfor vil reglerne ved bobehandling, arvelovgivning samt successionsreglerne ved død ikke blive behandlet.

Overdragelse til ægtefælle, medarbejder eller salg til tredjemand vil ikke blive behandlet. Opgaven behandler alene en overdragelse mellem far og søn.

Der vil forud for gennemførelsen af generationsskiftet for den fiktive casevirksomhed ikke blive udarbejdet en strategisk analyse. Det antages, at den strategiske analyse er udarbejdet i forvejen.

1.5 Litteratur og kilder

Kildehenvisninger er angivet som fodnoter på de enkelte sider. Er kilden citeret ordret er citationstegn brugt for at fremhæve dette. I opgaven er der inkluderet en samlet litteraturliste som findes bagerst i opgaven samt en opgørelse over forkortelser som også kan findes bagerst i opgaven. Tabeller og figurer der fremgår i opgaven er nogen jeg selv har lavet, disse vil derfor været angivet med kilden: Egen tilvirkning.

2. Indledende overvejelser ved et generationsskifte

Et generationsskifte er basalt set en overdragelse, et ejerskifte fra en ejer til en ny ejer.

Generationsskiftet sker typisk inden for familiekredsen, fra den ældre til den yngre generation.

Forud for et generationsskifte er det vigtigt at få defineret, hvad målet med generationsskiftet er. Er målet at tilgodese et eller flere børn? Er det til nære medarbejdere eller er målet at få den højeste pris for virksomheden som muligt. Det er ikke altid, at penge er den vigtigste faktor ved et generationsskifte. Faktorer som virksomhedens fortsatte eksistens, fremtidigt ejerskab, ledelse samt familiemæssige forhold er ofte mindst ligeså vigtige. Under alle omstændigheder bør alle overvejelser tage udgangspunkt i virksomheden. Det er vigtigt, at et generationsskifte bliver planlagt i god tid. Ved en god planlægning undgår man at miste en væsentlig del af de immaterielle anlægsaktiver, der kan være væsentlige for virksomhedens fortsatte virke. Det kan f.eks. være forretningsforbindelser, kontakter til kunder, know-how, goodwill mv. For de fleste virksomhedsejere skal generationsskiftet kun gennemføres én gang. Det ses derfor sjældent, at ejer og ledelse har erfaring herom. Det er derfor vigtig at rådgivere, revisorer, advokater og evt. banken inddrages i processen. Når man planlægger et generationsskifte, har de skattemæssige forhold ofte også en stor betydning. Hvis overdragelsen udløser store skattepligtige avancer, kan finansieringen af skatten til betaling i sig selv være en barriere for at gennemføre generationsskiftet. Skatter og afgiftsbesparelser må dog ikke være det eneste der bruges kræfter på. Det er bestemt en vigtig faktor, men det er sjældent formålet.³ Skatten er ganske rigtigt høj i Danmark, men erhvervsbeskatningsreglerne er fleksible og dette gælder også når det kommer til generationsskifter. I mange tilfælde er det muligt at gennemføre generationsskiftet uden, at der udløses nogen form for beskatning. Total skattefrihed er det selvfølgelig ikke, men friheden til selv at bestemme hvornår skatten udløses er der.⁴

2.1 Strategisk fokus

En analyse af virksomhedens muligheder for videreførelse er et godt udgangspunkt for drøftelse af generationsskiftet. Den strategiske analyse bruges til at vurdere, hvorvidt selskabet har en fremtid på deres nuværende marked samt en vurdering af, hvor lukrativt det reelt er at gennemføre generationsskiftet. Forud for et generationsskifte bør en betragtning af hvor risikobetonet branchen den enkelte virksomhed opererer i er. En vurdering af hvor følsom virksomheden er overfor ændringer i konkurrence og digitaliseringssituationer, samt virksomhedens kompetencer

³ Generationsskifte og strukturering, Kim Pedersen, 1. udgave 2017 (side 17-25)

⁴ https://www.bdo.dk/getmedia/7c682ae6-dbe9-42fa-9b52-e21edcb17d61/bdo_generationsskifte.pdf.aspx

til at beskytte sig selv imod cyberkriminalitet. En vurdering af hvor afhængig virksomheden er af den gældende lovgivning er også værd at tage med, denne kun være erhvervslovgivning, skattelovgivning, miljølovgivning og/eller selskabslovgivning. En SWOT-analysen vil her være et godt redskab, til at få de indledende overvejelser forud for et generationsskifte gennemført. SWOT-analysen vurderer virksomhedens stærke og svage sider samt virksomhedens muligheder og trusler. Forud for at kunne vurdere virksomhedens stærke og svage sider vil følgende analyser være brugbare⁵:

- Værdikædeanalyse
- Regnskabsanalyse
- Analyse af organisationen (McKinsey 7-s)

Forud for at kunne vurdere virksomhedens muligheder og trusler vil følgende analyseredskaber være brugbare:

- Analyse af omgivelserne (PEST-EL analyse)
- Kundeanalyse (Boston-modellen)
- Segmentering og kundeadfærd (SMUK-modellen)
- Brancheanalyse (Porters Five Forces)

Følgende forhold bør også afklares forud for et generationsskifte:

- Skriftlige aftaler med kunder og leverandører
- Budgetter (likviditet, resultat og balance)
- Udarbejdelse af forretningsplan

Der vil i opgaven ikke blive udarbejdet en strategisk analyse, da det antages, at den strategiske analyse er udarbejdet i forvejen. Der henvises her til afgrænsningen.

2.2 Ejerstruktur

Inden generationsskiftet påbegyndes, er det vigtigt at få set på, om den ejerstruktur, som virksomheden har i dag, er den mest optimale i forbindelse med gennemførelse af et

⁵ Generationsskifte og strukturering, Kim Pedersen, 1. udgave 2017 (side 31-41)

generationsskifte. Dette er vigtigt, hvad enten man driver virksomhed i personlig form eller om den drives i selskabsform. Driver man personlig ejet virksomhed, kan det være en idé at omdanne til et aktie- eller anpartsselskab inden man går i gang og driver man virksomhed i selskabsform, kan det være hensigtsmæssigt at få etableret en holdingstruktur, hvor holdingselskabet ejer driftsselskabet. Hvis man som aktionær allerede har fået etableret et holdingselskab over driftsselskabet, bør man se på, om der er ejendomme eller sekundære aktiviteter, som bør splattes ud i selvstændige selskaber. Fordelen ved disse omstruktureringer er, at de under visse betingelser kan gennemføres skattefrit. Men igen er planlægningen særdeles vigtig, da det kan tage tid, at få tingene på plads. For nogle selskaber kan det være relevant at se på vedtægterne, da en A/B-model i nogle henseender kunne være nyttig.⁶

2.3 Hvem skal der overdrages til?

I forbindelse med et generationsskifte er nogle af de væsentligste overvejelser, der skal tages højde for, blandt andet om der ønskes overdragelse til et familiemedlem, en nær medarbejder eller om virksomheden skal sælges til en tredje part. Den ældre generation vil oftest være virksomhedsejeren, som har drevet virksomheden i mange år. Generationsskiftet vil derfor som udgangspunkt tage højde for virksomhedsejeren's behov. Dennes behov vil være af personlig og økonomisk karakter. De personlige behov spiller en stor rolle, da virksomhedsejeren ofte betragter virksomheden som sit hjertebarn og har et brændende ønske om virksomhedens fortsatte drift. Ligeledes vil der i nogle tilfælde også være et finansielt behov, så virksomhedsejeren kan få en acceptabel pensionstilværelse.

Den fremtidige leders evner har stor indvirkning på virksomhedens succes. En leder der har evner til at være i samspil med både medarbejdere, kunder og leverandører, er en leder der skubber virksomheden i den helt rigtige retning. Når det kommer til generationsskifte i familieejede virksomheder, er det naturligt at overveje, om det skal være en i familien der skal overtage lederskabet.⁷

⁶ https://www.bdo.dk/getmedia/7c682ae6-dbe9-42fa-9b52-e21edcb17d61/bdo_generationskifte.pdf.aspx

⁷ Ejer- og generationsskifte af virksomhed, Deloitte

Den yngre generation kan også være en medarbejder eller en tredje part, som har et ønske om at overtage virksomheden. Vælger man at overdrage til et familiemedlem, er det en god idé forud for generationsskiftet at udarbejde en skriftlig aftale mellem den ældre og den yngre generation om de vigtigste ledelses- og forretningsmæssige områder. Dette kan både være et godt værktøj til at sikre et vellykket generationsskifte, samt det kan være med til at undgå konflikter.⁸

2.4 Værdiansættelse

Når en virksomhed skal overdrages, opstår spørgsmålet om værdiansættelse og hvad virksomheden skal koste. Men findes der i praksis en værdi som der kan sættes to streger under? Teoretisk set ja, men det kræver at man har kendskab til hvordan indtjeningen vil være i ubegrænset tid fremover. I praksis er der ingen virksomheder der besidder en viden om, hvor stor eller hvor lille deres indtjening vil være i ubegrænset tid fremover. Spørgsmålet om hvad ens virksomhed er værd, er derfor ikke noget nemt spørgsmål at besvare, og sker overdragelsen til ens børn vil man oftest være mindre fokuseret på at få den højeste pris for virksomheden end hvis virksomheden skulle overdrages til en tredje mand.⁹

Alle virksomheder er forskellige. Baggrunde, fremtidsudsigter og generelle vilkår, som gør sig gældende for værdiansættelsen af virksomheden. Har virksomheden en eller to store kunder, som har stor indflydelse på virksomhedens indtjening eller er hele kundeporteføljen godt spredt ud. Dette er begge ting, der har indflydelse på værdien af virksomheden.¹⁰

SKAT har udarbejdet vejledninger, der kan bruges som hjælpemiddel, når der en virksomhed skal værdiansættes i forbindelse med et generationsskifte. TSS-cirkulære 2000-09 anvendes til værdiansættelsen af aktier og anparter og TSS-cirkulære 2000-10 anvendes til værdiansættelsen af goodwill. Begge cirkulære vil blive gennemgået i et særskilt afsnit i opgaven.¹¹

⁸ Ejer- og generationsskifte af virksomhed, Deloitte

⁹ Ejer- og generationsskifte af virksomhed, Deloitte

¹⁰ <https://www.bdo.dk/da-dk/services/advisory/corporate-finance/vaerdiansaettelse-af-virksomheder>

¹¹ Generationsskifte og strukturering, Kim Pedersen, 1. udgave (side 74-93)

2.5 Finansiering

Når en virksomhed skal overdrages til næste generation, har virksomhedsejeren brug for midler til skatter, afgifter, omkostninger og pensionering samt eventuel lighedeling mellem flere børn.

Derudover er det også vigtigt at sørge for, at der er likviditet til den løbende drift.¹²

Hvis der er tale om en overdragelse til næste led i familien, skal der tages stilling til, om den ældre generation skal finansiere en væsentlig del af den yngre generations kapitalbehov. Dette kan enten gøres ved et gældsbrief, som gave eller en kombination heraf.

Er der derimod tale om overdragelse til en tredje part uden for familien, er det nærmere et forhandlingsspørgsmål om, hvorvidt sælger skal bidrage til finansieringen og i hvilket omfang sælger ønsker det. I nogle tilfælde ser man, at sælger har en vis interesse i at bibeholde en del af ejerskabet eller bidrage til overdragelsen på anden vis og i andre tilfælde ser man, at sælger ønsker at frigøre sig fra al ejerskab og forpligtelser i virksomheden.

2.6 Eksekvering

Et generationsskifte består ofte af et ledelsesmæssigt generationsskifte og et ejermæssigt generationsskifte. Fælles for de 2 led er, at det ikke er nødvendigt, at de gennemføres på samme tid. Hvilket det i praksis sjældent gør. Oftest vil det ledelsesmæssige led være det sværeste at gennemføre for sælgeren, da det med at give stafetten videre, kan opleves svært. Det kan enten være fordi, at det kan være svært at træde ud af lederrollen, hvis man stadig trives i den eller hvis man synes, at byrden er for tung at videreføre til andre skuldre og man derved gerne vil hjælpe.

Det ejermæssige generationsskifte vil ofte teknisk set være den sværeste disciplin, hvad enten der overdrages til familie, medarbejder eller en fremmede, da det er her, at man skal tage stilling til værdiansættelse af virksomheden, finansiering af overdragelsessummen samt fastlæggelse af overdragelsestidspunkt.¹³

¹² Ejer- og generationsskifte af virksomhed, Deloitte

¹³ https://www.bdo.dk/getmedia/7c682ae6-dbe9-42fa-9b52-e21edcb17d61/bdo_generationsskifte.pdf.aspx

3. Overdragelse med succession

3.1 Overdragelse med succession

Når en selskabsdrevet virksomhed står over for et generationsskifte, vil det ved almindelig overdragelse udløse en avancebeskatning af den skattemæssige fortjeneste.¹⁴ Hvis overdragelsen sker med succession, udløses der ikke nogen form for beskatning hos overdrager, idet erhververen succederer i overdragerens skattemæssige stilling. Dermed ikke sagt, at der sker en skatteundgåelse. Skatten udskydes til det tidspunkt, hvor erhververen af aktierne selv afstår aktierne. Det har derfor stor betydning for generationsskiftet, hvis virksomheden har mulighed for at anvende reglerne om overdragelse med succession.¹⁵

Hjemlen til at overdrage aktier med succession til nærtstående findes i aktieavancebeskatningslovens § 34. For at selskabet kan overdrages med succession, opstilles der en række betingelser, der skal være opfyldt forud for generationsskiftet. Personkredsen hvori der skal overdrages med succession er den personkreds der er omfattet af kildeskattelovens § 33 C. Overdragelsen kan ske til børn, børnebørn, søskende og søskendes børn. Adoptivbørn og stedbørn ligestilles med naturligt slægtsforhold, jf. ABL § 34, stk. 1. Der kan også overdrages til overdragerens samlever, hvis overdrager og samlever har haft fælles bopæl de sidste 2 år, jf. BAL § 22, stk. 1. Litra d.¹⁶ Succession mellem ægtefæller er ikke omfattet af bestemmelserne i ABL. Overdragelse af aktier mellem ægtefæller sker efter bestemmelserne i kildeskatteloven.¹⁷ Personen, som successionen sker til, kræves fuldt skattepligtig til Danmark efter KSL § 1. Man er dermed sikker på, at gevinsten ved senere salg af aktierne kommer til beskatning efter de danske regler. Det er vigtigt at understrege at det både er den ældre og den yngre generation der skal opfylde betingelserne for succession, ellers vil det ikke være muligt for den yngre generation at kunne succedere.¹⁸

¹⁴ Generationsskifte og strukturering, Kim Pedersen, 1. udgave (side 174-179)

¹⁵ Generationsskifte og strukturering, Kim Pedersen, 1. udgave (side 179)

¹⁶ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5. udgave (side 74-75)

¹⁷ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948130>

¹⁸ Generationsskifte og strukturering, Kim Pedersen, 1. udgave (side 178-179)

Herudover er det et krav, at der er tale om aktier, anpartar, andelsbeviser, omsættelige investeringsforeningsbeviser eller lignende værdipapirer, der er omfattet af ABL § 1. Dog skal man være opmærksom på, at aktier og investeringsforeningsbeviser udstedt af et investeringsselskab, der er omfattet af ABL § 19, ikke må overdrages med succession, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 4.¹⁹

Endvidere er det en betingelse, at den enkelte aktieoverdragelse mindst skal udgøre 1% af aktiekapitalen.

Selskaber hvis aktivitet væsentligt udgøres af passiv kapitalanbringelse eller udlejning af fast ejendom, kan ikke overdrages med succession, jf. ABL § 34, stk. 1. nr. 3.²⁰

Reglen gælder dog ikke for overdragelse med succession af aktier i selskaber, som er næringsdrivende med køb og salg af værdipapirer eller finansieringsvirksomhed. Disse er omfattet af lov om finansiel virksomhed jf. ABL § 34, stk. 5. 2.pkt.²¹

Pengetanksreglen træder i kraft, hvis mindst 50% af indtægterne eller de samlede aktiver vedrører passiv kapitalanbringelse. Beregningen skal ske ud fra et gennemsnit af de seneste tre regnskabsår eller ved opgørelse af handelsværdien af selskabets samlede aktiver på udlodningstidspunktet. Det er derfor værd at overveje typen af aktiver, som virksomheden investerer i, hvis man ønsker generationsskifte med succession.²²

3.2 Konsekvenser ved anvendelse af reglerne om succession

Hvis man ved overdragelsen af virksomheden har erhvervet sig afskrivningsberettigede aktiver såsom bygninger, driftsmidler og immaterielle aktiver som goodwill, lejekontrakter mv., skal man være opmærksom på, at man derved indtræder i overdragerens anskaffelsessum, - tidspunkt og – hensigt. Det vil dermed også sige, at man indtræder i overdragerens afskrivningsforløb.

Konsekvensen heraf vil være et lavere afskrivningsgrundlag, end hvis reglerne om succession ikke var blevet anvendt. Ikke alene vil erhververen blive beskattet af genvundne afskrivninger, som

¹⁹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>

²⁰ Generationsskifte og strukturering, Kim Pedersen, 1. udgave (side 185)

²¹ <http://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>

²² <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oid=1847065>

vedkommende selv har foretaget, men også af de genvundne afskrivninger, der er foretaget i overdragerens ejertid. Man mister hermed den likviditetsfordel, der oparbejdes løbende som følge af de afskrivninger, der bliver foretaget.

Når skattemæssig succession gennemføres, er det en betingelse, at SKAT får meddelelse herom senest i forbindelse med indgivelse af selvangivelsen, jf. ABL § 34, stk. 4, jf. KSL § 33 C, stk. 7. Tidligere har det været sådan, at hvis SKAT ikke modtog denne meddelelse, ville overdragelsen blive anset som skattepligtig. Man indså dog hos SKAT, at konsekvensen heraf var ganske gribende og det blev herefter ændret til, at hvis SKAT ikke har modtaget anmeldelsen om, at der er sket overdragelse med succession, vil det være et spørgsmål om at skulle bevise og kunne dokumentere, at der er sket overdragelse med succession. Ofte vil dette kunne dokumenteres ved en eventuel gaveanmeldelse til SKAT i forbindelse med successionsoverdragelsen.²³

3.3 Overdragelse ved gave og beregning af passivpost

Overdragelse af aktier med succession kan enten ske ved, at erhververen betaler fuldt vederlag, fuldt ud modtager en gave i forbindelse med overdragelsen eller en kombination heraf. Betaling af fuldt vederlag kan ske ved kontant betaling eller ved oprettelse af gældsbev. Oftest ser man, at en del af vederlaget gives som gave, da dette giver den yngre generation de bedste økonomiske forudsætninger for at fortsætte virksomheden.²⁴

Når der gives en gave, skal modtageren af gaven betale en gaveafgift. De skattemæssige konsekvenser modtagelsen af gaven giver modtageren, afhænger af, om beskatningen sker i den personlige indkomst, hvor reglerne i Statskatteloven træder i kræft eller om beskatningen sker i form af en gaveafgift hvor reglerne i Boafgiftsloven træder i kræft. Beskatning efter boafgiftsloven kan kun forekomme hvis slægtsforholdet er tilstrækkeligt nært. Personkredsen der er omfattet hertil, er nævnt i afsnit 3.1. Overdrageren kan give en gave på 62.900 kr. (2017) som vil være afgiftsfri. Beløb derudover vil blive beskattet med 15% (2017)²⁵

²³ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 73-90

²⁴ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 73-90

²⁵ Generationsskifte og strukturering, Kim Pedersen, 1. udgave (side 116-119)

Nedsættelse af bo- og gaveafgift ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder

Bo- og gaveafgiften har i forbindelse med generationsskifte ofte været en hård likviditetsmæssig belastning. Betalingen af afgiften har i mange tilfælde gjort det nødvendigt at udlodde udbytte til betalingen. Dette har i nogle virksomheder gjort, at investeringsniveauet drastisk måtte nedsættes og i de værste tilfælde har nogle virksomheder måtte dreje nøglen om. I en artikel fra Berlingske d. 11. september 2013 skrives følgende:

”For de fleste er det især generationsskifte-skatten, som volder problemer, og det med god grund. Skattereglerne for generationsskifte er nemlig strammere og mere kompliceret end reglerne for overdragelse til andre virksomhedsformer. For nogle virksomheder kan skattereglerne betyde et kapitaldræn på helt op til 76 procent af egenkapitalen, når der skal gennemføres et generationsskifte – selvom der ikke er tale om overdragelse til fremmede ejere som ved et salg. Det kan ifølge generationsskifteeksperter betyde, at virksomhederne skaber færre arbejdspladser og i værste fald, at de har svært ved at bevare de eksisterende”.²⁶

Flere lande i EU har oplevet konsekvenserne af ovenstående og har fjernet skatten eller lempet reglerne vedr. generationsskifte betydeligt. Danmark fulgte trop og Folketinget vedtog d. 2. juni 2017 på baggrund af et lovforslag, der blev sendt til høring d. 16. december 2016, følgende:

- Nedsættelse af bo- og gaveafgiften ved generationsskifte af familieejede virksomheder.
- Stramning af successionsreglerne.

Reglerne trådte i kraft d. 1. juli 2017 og kan ske med tilbagevirkende krav til 1. januar 2017. Dette betyder for virksomheder, der har foretaget et generationsskifte fra d. 1. januar 2017, vil kunne anmode SKAT om benyttelse af den reducerede afgift.

Nedsættelsen sker som følger:

Afgiftsnedsættelse	2016	2017	2018	2019	2020
Bo- og gaveafgiftssats (i %)	13%	13%	7%	6%	5%

²⁶ <https://www.b.dk/kronikker/hoej-arveafgift-koster-jobs>

Frem mod 2025 er det regeringens ambition at tage det sidste skridt, så der ved overdragelse af en virksomhed til et nært familiemedlem mv. slet ikke skal betales bo- og gaveafgift.²⁷

For at kunne anvende nedsættelsen af bo- og gaveafgiften skal reglerne for succession være opfyldt. Derudover skal overdrageren have ejet virksomheden i mindst 1 år forud for overdragelsen, hertil må erhververen ikke sælge virksomheden inden for en periode på 3 år. Sælges virksomheden inden for de 3 år, vil det indebære, at erhververen skal betale forskellen mellem den almindelige afgift på 15% og den betalte nedsatte afgift for den del af den 3-årige periode, der ikke er opretholdt. Dertil er det et krav, at overdrageren skal deltage aktivt i virksomheden minimum et år før overdragelsen finder sted. Ved aktiv deltagelse forstås en arbejdsindsats på min. 50 timer pr. måned.²⁸

Ved stramningerne af successionsreglerne har man sat fokus på afgrænsningen af passiv kapitalanbringelse.

"Fremover vil passiv kapitalanbringelse omfatte fast ejendom eller besiddelse af kontanter, værdipapirer el.lign. Udlejning af fast ejendom ændres til fast ejendom. Dette indebærer, at også ikke-udlejet fast ejendom vil skulle anses som et pengetankaktiv. Dette skal ifølge forarbejdende sikre, at ubebyggede grunde og ejendomsprojekter skal anses som pengetanksaktiver."²⁹

Beregning af passivpost

Når overdragelsen sker med succession, gælder der en særregel ved beregning af såvel gaveafgift som skat. Hvis der i forbindelse med overdragelsen ydes en gave, skabes der en mulighed for beregning af en passivpost jf. KSL § 33 D. Det er en betingelse, at der helt eller delvist ydes en gave jf. KSL § 33 D. Honoreres overdrageren med fuldt vederlag i form af kontanter eller gældsbev, frafalder muligheden for beregning af passivposten. Den beregnede passivpost reducerer den

²⁷ <https://www.pwc.dk/da/artikler/2017/06/nedsaettelse-bo-gaveafgiften-stramning-af-successionsreglerne-vedtaget.html>

²⁸ <https://www.inforevision.dk/nyheder/nedsaettelse-bo-gaveafgiften-ved-generationsskifte-erhvervsvirksomheder/>

²⁹ <http://www.bechbruun.com/-/media/Files/Videncenter/Nyhedsbreve/Corporate/2017/Gen-Om+03-2017.pdf>

skattepligtige værdi inden gaveafgiften beregnes. Passivposten skal ses som en kompensation for den latente skat der påhviler de aktier som erhververen succederer i.

Passivposten beregnes af den lavest mulige skattepligtige fortjeneste, som overdrageren ville have opnået hvis virksomheden var solgt til en tredje mand, jf. KSL § 33 D, stk. 2. Passivposten opgøres som 22% af den skattepligtige fortjeneste, jf. ABL § 34, stk. 2.³⁰

4. Omstruktureringsmuligheder

Forud for et generationsskifte bør man undersøge, om en optimering af virksomhedens struktur bør finde sted. Den optimale struktur for ens virksomhed kan have meget at sige i forhold til det skattemæssige såvel som det forretningsmæssige perspektiv. I de kommende afsnit vil udvalgte omstruktureringsmodeller blive gennemgået.

4.1 Aktieombytning

Aktieombytning er en de mest anvendte omstruktureringsmodeller. Ved gennemførelse af en aktieombytning etableres der en moder-/datterstruktur. Denne struktur giver mulighed for at spare kapital fra driften op i holdingselskabet skattefrit, samtidig mindskes balancesummen i driftsselskabet, således at det er billigere at købe sig ind i datterselskabet. Derudover vil holdingselskabet kunne sælge aktierne i driftsselskabet uden nogen form for beskatning. Dette forudsætter dog, at der som minimum ejes 10% af aktierne.

Det er en grundlæggende betingelse at det pågældende selskab er omfattet af de nævnte selskaber i ABL § 36, stk. 1. Der skal enten være tale om et dansk aktie- eller anpartsselskab.

Herudover er det en betingelse at det erhvervende selskab får flertallet af stemmerne i det erhvervende selskab. Hvis det erhvervende selskab i forvejen har flertallet af stemmerne, skal det tildeles yderligere aktier samt eventuelt delvis kontantbetaling. Derudover skal selskabet være opmærksom på, at aktieombytning, hvad enten den er skattepligtig eller skattefri, ikke kan ske med tilbagevirkende kraft, jf. ABL § 36, stk. 4.

³⁰ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 92-94

Afståelsen af aktierne kan ske uden beskatning ved et ejerskab på over 10%, jf. ABL § 8. Hvis der ejes under 10% af aktierne, vil afståelsen være skattepligtig jf. ABL § 9, medmindre der er tale om skattefrie porteføljeaktier § 4 C eller koncernaktier § 4 B.

Aktieombytningen gennemføres typisk efter reglerne i ABL § 36, da regelsættet giver mulighed for at udskyde beskatningen til et senere tidspunkt, hvor enten aktionæren afstår aktierne, selskabet går konkurs eller det likvideres.

Som udgangspunkt er det en betingelse, at SKAT giver tilladelse til at foretage en skattefri aktieombytning. Det vil jeg komme nærmere ind på i de næste afsnit.³¹

En aktieombytning skal være gennemført inden for 6 måneder fra første ombytningsdag, jf. ABL § 36, stk. 4. Skal fristen forlænges, skal Told- og skatteforvaltningen kontaktes.³²

4.2 Skattefri aktieombytning med tilladelse

En aktieombytning med tilladelse betyder at der søges tilladelse hos SKAT om at kunne foretage en aktieombytning efter ABL § 36, stk. 1-3. SKAT kan både give afslag eller fastsætte vilkår for tilladelsen.³³

Når der skal søges om tilladelse til at foretage en skattefri aktieombytning, skal der udarbejdes en ansøgning, hvori der skal være en forretningsmæssig begrundelse for, at aktieombytning skal foretages skattefrit. Det er en forudsætning, at ansøgningen er konkret og velbegrundet. Det er afgørende, at aktieombytningen ikke har til formål at foretage skatteundgåelse eller skatteunddragelse. Hvis dette er tilfældet, vil ansøgningen blive afvist med det samme. Derfor er det yderst vigtigt, når man skriver ansøgningen, at man sørger for, at den udarbejdes omhyggeligt og nøje beskriver baggrunden for aktieombytningen samt en beskrivelse af formålet med ombytningen.³⁴

³¹ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 195-199

³² <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945326&chk=214955>

³³ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 213-227

³⁴ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 213-240

Ansøgninger der alene er begrundet med f.eks.: ”Hensynet til at opnå en hensigtsmæssig koncernstruktur” eller ”For at muliggøre et fremtidigt generationsskifte”, vil ikke anses at være forretningsmæssigt begrundet, og vil derfor blive afvist.³⁵

En forretningsmæssig begrundet ansøgning forud for et generationsskifte vil kunne være ønsket om gennemførelse af et generationsskifte med henblik på virksomhedens selvstændige videreførelse. Heri ligger også, at aktieombytningen i denne sammenhæng som oftest vil være et af flere led i forbindelse med et fuldstændigt generationsskifte. Herunder vil det også kræves, at der i ansøgningen redegøres for, hvordan generationsskiftet forventes gennemført samt hvorfor skattefri aktieombytning er ”nødvendigt” her.³⁶

Det er endvidere vigtigt, at man husker at anmelde alle væsentlige, ændrede forhold til SKAT inden for en periode på 3 år fra ombytnings gennemførelse. Ændringer der skal anmeldes til SKAT, kan f.eks. være indgåelse af aftaler om afståelse af aktier i datterselskabet, ændringer i ejer- eller kapitalforholdene i datterselskabet eller ændringer i aktieklasser. Overholdes kravet om anmeldelse ikke, vil tilladelsen til aktieombytningen kunne blive tilbagekaldt og dermed blive skattepligtig.³⁷

4.3 Skattefri aktieombytning uden tilladelse

Skattefri aktieombytning kan også foretages uden tilladelse jf. ABL § 36 stk. 6-7. De generelle betingelser ved en skattefri aktieombytning skal stadig overholdes, men der er ikke noget krav til udarbejdelse af en ansøgning og dermed heller ikke noget krav om, at aktieombytningen skal være forretningsmæssigt begrundet. For at forhindre at skattefri aktieombytning uden tilladelse anvendes til at foretage skatteundgåelse eller skatteunddragelse, er det en betingelse, at det erhvervende selskab ikke afstår aktierne i det erhvervede selskab i en periode på 3 år. Betingelsen omtales også som ”holdingkravet” og er fastsat i ABL § 36, stk. 6, 3. pkt. I de tilfælde, hvor det

³⁵ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5. udgave, side 215

³⁶ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5. udgave, side 219

³⁷ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945328&chk=214955>

erhvervende selskab sælger sine aktier i det erhvervede selskab, før den 3-årige periode er gået, vil aktieombytningen blive skattepligtig.

Hvis man vælger at foretage en skattefri aktieombytning uden tilladelse, skal der senest i forbindelse med selvangivelsen for det indkomstår, hvor aktieombytningen er foretaget, gives SKAT oplysning herom. Det er ikke en betingelse, men overholdes bestemmelsen ikke, medfører det, at selvangivelsen er ukorrekt. Sker der en afståelse af aktierne inden for den 3-årige periode, skal dette være meddelt til SKAT senest 1 måned efter afståelsen.³⁸

4.4 Tilførsel af aktiver

Tilførsel af aktiver forstås ved den transaktion, hvor et selskab tilfører den samlede virksomhed eller en gren af virksomheden til et andet selskab uden at blive opløst jf. FUL § 15 c, stk. 2. Det indskydende selskab vil blive vederlagt aktier i det modtagne selskab. Som udgangspunkt vil denne transaktion udløse en beskatning, men hvis det modtagne selskab succederer i det indskydende selskab, vil beskatningen kunne udskydes, jf. FUL § 8 og FUL § 15 d, stk. 1.³⁹ Tilførsel af aktiver forstås i selskabsretlig forstand som et apportindskud. Det kan både ske til et nystiftet selskab jf. SEL § 35 og til et allerede eksisterende selskab jf. SEL § 160. Det er et krav at det indskydende såvel som det modtagne selskab er omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i henhold til direktiv 2009/133EF, artikel 3. Begrebet beskriver hvilke typer selskaber der står i direktivet. Danske aktie- og anpartsselskaber er omfattet af begrebet. Herudover skal man være opmærksom på, at indskydes der en gren af en virksomhed, forudsættes det, at grenen kan fungere selvstændigt. Endvidere vil det modtagne selskab skulle kunne klare sig organisatorisk og for egne midler. Anvender det modtagne eller det indskydende selskab acontoskatteordningen, skal det pågældende modtagne selskab også være omfattet af ordningen, jf. SEL § 29 A og SEL § 30 A, stk. 6. Tilførsel af aktiver kan både ske med og uden tilladelse.^{40 41}

³⁸ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 241-251

³⁹ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 327

⁴⁰ <https://skat.dk/skat.aspx?old=1945302&chk=214955>

⁴¹ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 291-321

4.5 Skattefri tilførsel af aktiver med tilladelse

Som udgangspunkt er det en betingelse, at SKAT har givet tilladelse, når reglerne om skattefri tilførsel af aktiver skal anvendes. Vurderingen fra SKAT tager afsæt i, om der er tale om en forretningsmæssig begrundet tilførsel, hvilket er tilsvarende ved en skattefri aktieombytning med tilladelse. Hvornår der foreligger en forretningsmæssig begrundelse vil dermed være den samme. Historisk set er SKAT mere lempelig ved afgivelse af tilladelse til skattefri tilførsel af aktiver end ved en skattefri aktieombytning.⁴² Antager SKAT at der ikke foreligger en forretningsmæssig begrundelse, vil de kunne stille vilkår for tilladelsen i stedet. De vilkår SKAT stiller, vil være med til at sikre, at tilførslen sker med et forretningsmæssigt formål. Et ejertidsvilkår eller anmeldelsesvilkår, sikre at der ikke realiseres en skattefri gevinst på de aktier det indskydende selskab har modtaget for ud for tilførslen af aktiver. Dette sker kun i et meget begrænset omfang og oftest kun når der er tale om en tilførsel til et eksisterende selskab til en betydelig overkurs.⁴³

4.6 Skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse

Ved en skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse gælder de samme betingelser, som hvis der var tale om en skattefri tilførsel af aktier med tilladelse. Der stilles dog et par yderligere krav ved brug af dette regelsæt. De aktiver, som indskydes i det modtagne selskab, må ikke afstås inden for en 3-årig periode. Hvis afståelsen af de indskudte aktiver finder sted alligevel inden for den 3-årige periode, vil tilførslen blive skattepligtig, jf. FUL § 15 c, stk. 1, pkt. 4. Man skal derfor være yderst opmærksom på, hvilke dispositioner der kan medføre, at aktierne anses som at være afstået. Kravet om at der ikke må ske afståelse, forhindre ikke, at aktierne indgår i forbindelse med en skattefri omstrukturering, jf. FUL § 15 cm stk. 1, pkt. 6.⁴⁴

⁴² Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 322-324

⁴³ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 322-324

⁴⁴ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 325 og <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945249&chk=214955>

4.7 Spaltning

Den selskabsretlige definition findes i SL § 254 og lyder som følgende:

"Ved spaltningen overdrages aktiver og forpligtelser som helhed til flere bestående eller nystiftede aktie- eller anpartsselskaber mod vederlag til det indskydende kapital-selskabs kapitalejere.

*Overdragelserne kan gennemføres uden kreditorernes samtykke."*⁴⁵

Ved en spaltning sker der en opdeling af selskabets aktiviteter, hvor et selskab overfører hele eller dele af dens aktiviteter til et eller flere eksisterende eller nystiftede selskaber. Som vederlag vil aktionæren i det oprindelige selskab modtage aktier eller kontanter. En spaltning kan gennemføres skattepligtigt og skattefrit både med og uden tilladelse fra SKAT. Ved en skattepligtig spaltning vil der være tale om en skattepligtig afståelse af aktiverne, som udløser en afståelsesbeskatning hos aktionæren og det indskydende selskab. Formålet med spaltningen må ikke være skatteunddragelse eller skatteundgåelse. Ved gennemførelse af en skattefri spaltning uden tilladelse skal man være opmærksom på, at der opstår et holdingkrav. Det vil sige, at ejers der mindst 10% af kapitalen, må aktierne ikke afstås inden for en periode på tre år efter vedtagelsen af spaltningen. Afstås aktierne inden for den treårige periode, vil spaltningen blive skattepligtig. Dette kan undgås, hvis der ansøges om tilladelse hos SKAT.⁴⁶ Betingelsen for at skattefriheden fortsat skal kunne opretholdes, vil det skulle bevises, at spaltningen og afståelsen af aktierne er sket med en forretningsmæssig begrundelse. Der sondres mellem to former for spaltning, ophørsspaltning og grenspaltning. Spaltning anvendes ofte i forbindelse med et generationsskifte, hvor man ikke ønsker at overdrage hele virksomheden på en gang, eller hvis man f.eks. har en ejendom, som man ikke ønsker at overdrage i forbindelse med generationsskiftet.⁴⁷

4.8 Ophørsspaltning

Ved ophørsspaltning forstås, at det eksisterende selskab ophører, hvorefter det splittes op i to eller flere andre selvstændige selskaber. Ophørsspaltningen betegnes også som en egentlig

⁴⁵ <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=174205>

⁴⁶ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945243>

⁴⁷ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 335-374

spaltning. Der stilles der ikke nogen egentlige krav. Formen anvendes, når alle selskabets aktiver og forpligtelser skal indskydes i et andet selskab. Aktionærerne skal vederlægges for den aktiebesiddelse de havde i det ophørende selskab, jf. FUL § 15 a, stk. 2, pkt. 1.⁴⁸

4.9 Grenspaltning

En spaltning, hvor selskabet ikke ophører, kaldes en grenspaltning eller en delvis spaltning. For at kunne gennemføre en grenspaltning er det en betingelse, at de aktiver og passiver, der spaltes ud til et eller flere selskaber, hver især selvstændigt udgør en gren af en virksomhed jf. FUL § 15 c, stk. 2 og § 15 a, stk. 3. En selvstændig gren af en virksomhed betegnes som en selvstændig organisatorisk enhed, der er i stand til at overleve for sine egne midler.

I TfS1996, 899 SKM har Skatteministeriets Departement defineret, hvordan en gren af en virksomhed skal forstås således:

”Departementet opfatter lovens ordlyd således, at der skal være tale om en materielt identificerbar enhed i selskabet, og at vurderingen heraf baserer sig på forholdene, inden den påtænkte opdeling gennemføres. Ved denne vurdering kan der efter Departementets opfattelse herefter ikke som det overvejende væsentlige lægges vægt på spørgsmålet om evnen til at fungere ved hjælp af egne midler. Der skal i højere grad anlægges en organisatorisk synsvinkel.”⁴⁹

Grenspaltning anvendes ofte ved et generationsskifte, da man kan have et ønske om at slanke balancen og dermed sænke handelsværdien af selskabet.

5. A/B-modellen

A/B-modellen er et af de nyere værktøjer, men er efterhånden blevet en integreret del af dansk skatteret til brug ved et påtænkt generationsskifte.

⁴⁸ Generationsskifte og omstrukturering, Birgitte Sølvkær Olesen, 5.udgave, side 341-342

⁴⁹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945267>

Modellen anvendes ved, at aktiekapitalen opdeles i A- og B-aktier. A-aktierne ejes af den nuværende aktionær. B-aktierne købes eller tegnes af den nye ejer. A-aktierne bliver tildelt en forlods udbytteret af et givent beløb og/eller periode. Dette vil medføre, at B-aktierne grundet A-aktiernes forlods udbytteret i vedtægterne vil have en lavere markedsværdi end A-aktierne, hvilket vil lette finansieringsbehovet for køberen.⁵⁰

A/B-modellen er velegnet til gennemførelse af generationsskifte til familiemedlemmer, nære medarbejder eller en tredjemand. Modellen kan kun anvendes hos aktie- og anpartsselskaber. Modellen er ved overdragelser, hvor den yngre generation ikke er så likvide, yderst effektiv, da tegningskursen selskabsretligt ikke kan være mindre end 100, jf. SL § 31.⁵¹

Denne metode anvendes ofte, når overdragelse med skattemæssig succession ikke er muligt eller hvis overdrageren ønsker at reservere en allerede optjent værdi i selskabet.

5.1 Kapitaludvidelse

Etablering af en A-/B-aktiemodel foretages typisk ved, at der tegnes en ny aktie klasse ved en kapitaludvidelse. Størrelsen af kapitaludvidelsen er meget individuel og kan godt overstige majoriteten. En sådan kapitaludvidelse vil som udgangspunkt ikke udløse nogen beskatning hos den eksisterende ejer, da der reelt ikke sker nogen formueforskydning og dermed heller ingen kapitalgevinst at beskatte.⁵²

5.2 Vedtægtsændring

Derudover kræver opdelingen i A- og B-aktiver en vedtægtsændring. Efter ABL § 30, stk. 1 er afståelse af aktier defineret som salg, bytte, bortfald og andre former for afhændelse.⁵³ Man skal være særligt opmærksom på indholdet af de ændringer, der foretages, når en vedtægtsændring gennemføres. De rettigheder, der er tilknyttet til aktieposten, kan få en væsentlig anden ordlyd, således at kapitalandelens karakter ikke har samme identitet som før vedtægtsændringen.

⁵⁰ Ejer- og generationsskifte af virksomhed, Deloitte, side 57-58

⁵¹ http://www.danmarksskatteadvokater.dk/media/108363/forlods_udbytteret.pdf

⁵² http://www.danmarksskatteadvokater.dk/media/108363/forlods_udbytteret.pdf

⁵³ http://www.danmarksskatteadvokater.dk/media/108363/forlods_udbytteret.pdf

På trods af at der sker en vedtægtsændring, med ændring i de økonomiske rettigheder, vil der ikke ske en afståelsesbeskatning, såfremt det gennemføres, mens der alene er en ejer.⁵⁴

5.3 Forlods udbytteret

Ved etablering af A- og B-aktier tillægges A-aktierne en udbyttepræference. Det betyder at A-aktierne modtager udbytte, indtil et givent beløb er udloddet og/eller et givent tidsrum er gået.

Udbytteretten størrelsens beregning afhænger af, om der er tale om en nytegning eller om der er tale om køb. Beregningen, der ligger til grund ved en nytegning, ser således ud:

$$\frac{(\text{Ny kapitalejers ejerandel (decimaltal)} \times (\text{selskabets værdi} + \text{tegningsbeløb}) - \text{tegningsbeløb})}{\text{ny kapitalejers ejerandel (decimaltal)}}$$

Lad os tage et eksempel, der lyder som følgende:

Ejerandel = 35% (0,35)

Selskabets værdi = 15.000.000

Tegningsbeløb = 500.000

$$(0,35 \times (15.000.000 + 500.000) - 500.000) / 0,35 = 14.071.428$$

A-aktierne vil dermed have en forlods udbytteret på kr. 14.071.428.

Beregningen, der ligger til grund ved køb, ser således ud:

$$\text{Forlods udbytteret} = \text{Værdi af selskabet} - \text{selskabskapital}$$

Denne beregning bruges, når kapitalejer ønsker at sælge B-aktierne. Beregningen fordrer, at overdragelseskursen er 100. Effekten af beregningen er, at den merværdi, der er skabt udover den indskudte selskabskapital, tilfalder den hidtidige ejer.⁵⁵

⁵⁴ http://www.danmarksskatteadvokater.dk/media/108363/forlods_udbytteret.pdf

⁵⁵ http://www.danmarksskatteadvokater.dk/media/108363/forlods_udbytteret.pdf

6. Værdiansættelse

Når et selskab skal overdrages, opstår spørgsmålet om værdiansættelse. Det er væsentligt først at vurdere, om overdragelsen er imellem interesseforbundne parter eller uafhængige parter. Særligt ved overdragelse mellem forældre og børn vil SKAT være opmærksom på, om værdiansættelsen svarer til reelle værdier. Som udgangspunkt skal selskabets værdi fastsættes til handelsværdi jf. BAL § 27, stk. 1, og SL § 4, stk. 1, litra c. Men for at sikre ensartet beskatning mellem interesseforbundne parter og uafhængige parter, skal værdiansættelsen ske i overensstemmelse med armslængdeprincippet, jf. LL § 2. Armslængdeprincippet fastslår, at de interesseforbundne parter skal handle med hinanden, som var de uafhængige. Værdiansættelsen skal dermed ske på baggrund af den værdi, som to uafhængige parter ville være blevet enige om.⁵⁶

Til værdiansættelse af unoterede aktier har SKAT udstedt 2000-09-cirkulæret. Tidligere kunne reglerne i cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 også anvendes ved overdragelse af unoterede aktier samt til beregning af bo- og gaveafgift og aktieavanceskat. I forbindelse med ophævelsen af formueskattekursen har SKAT ophævet punkt 17 og 18 i 1982-cirkulæret med virkning fra den 5. februar 2015. Afskaffelsen af formueskattekursen skete med henblik på at lukke et skattehul. Metoden blev i mange henseender anvendt i stedet for de almindelige regler om værdiansættelse af aktier, da metoden ofte beregnede en lavere handelsværdi. Hvilket dermed betød en lavere avancebeskatning.⁵⁷

Reglerne om formueskattekursen blev hidtil brugt i forbindelse med overdragelse af unoterede aktier ved gave og arv.⁵⁸

Overdragelse af selskaber indenfor familiekredsen vil derfor efter den 5. februar 2015 kunne værdiansættes efter aktie- og goodwillcirkulærerne (TSS-cirkulære 2000-09 og 2000-10) Disse cirkulærer udtrykker Skatterådets vejledende retningslinjer for opgørelsen af selskabers handelsværdi.⁵⁹

⁵⁶ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=13733>

⁵⁷ Generationsskifte og strukturering – en håndbog for ejerledere, Kim Pedersen, 1. udgave 2017 (side 91)

⁵⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2170704>

⁵⁹ http://www.skm.dk/media/1193705/fakta-og-baggrund_formueskattekurs.pdf

6.1 TSS-Cirkulære 2000-09 – Værdiansættelse af aktier

TSS-cirkulæret finder anvendelse ved værdiansættelse af alle overdragelser af unoterede aktier, hertil skal medtages dem, der før var omfattet af punkt 17 og 18 i 1982-cirkulæret.⁶⁰ Børsnoterede aktier værdiansættes til den noterede kursværdi. Værdien af unoterede aktier fastsættes til markedsværdi. Kendes markedsværdien ikke, kan værdien af aktierne fastsættes på basis af hjælpereglen.

Hjælpereglen tager udgangspunkt i selskabet senest aflagte regnskab. Opgørelsen foretages efter indre værdis metode. Indledningsvist beregnes summen af værdierne for de enkelte aktivposter i selskabet. Herefter fratrækkes de respektive gældsposter i selskabet og den opgjorte værdi tillægges værdien af goodwill.

Korrektionen af de regnskabsmæssige poster ser således ud:

Fast ejendom: Den regnskabsmæssige post for ejendomme erstattes med den senest kendte offentlige ejendomsvurdering.

Associerede selskaber: Beholdninger af unoterede aktier i associerede selskaber og i tilknyttede virksomheder medtages til værdien opgjort efter hjælpereglen, når handelsværdien i øvrigt er ukendt.

Goodwill og andre immaterielle aktiver: Værdiansættelsen sker efter TSS-cirkulære 2000-10.

Udskudt skat: Reguleres med korrektioner. Negativ udskudt skat kan medtages med betingelse af, at værdien er under kurs 100.

Andre forhold: Eventuelle egne aktier medtages ikke i beregningen af den indre værdi.⁶¹

Hjælpereglen kan fraviges for så vidt angår enkeltposter, hvis det anses for relevant og væsentligt.

62

⁶⁰ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2170704>

⁶¹ TSS-cirkulære 2000-09 – Værdiansættelse af aktier og anparter (<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=13733>)

⁶² https://tax.dk/lv-2009-2/lvs/S_G_2_4_6_2.htm

6.2 TSS-Cirkulære 2000-10 – Værdiansættelse af goodwill

Der findes ikke i lovgivningen en regel for, hvordan goodwill skal værdiansættes. SKAT har udstedt 2000-10-cirkulæret, som er et udtryk for en standardiseret beregning af goodwill.

Som udgangspunkt værdiansættes goodwill efter et skøn ud fra de konkrete omstændigheder. Ved et skøn forstås der, at der skal tages hensyn til samtlige omstændigheder, som er kendt på tidspunktet for værdiansættelsen, herunder især virksomhedens hidtidige overskud.

Når værdien af goodwill skal fastsættes ved overdragelse mellem interesseforbundne parter, skal dette ske til handelsværdien, hvorimod når overdragelsen sker mellem uafhængige parter, skal der blot lægge en aftale til grund for værdiansættelsen, medmindre SKAT kan bevise, at der er et andet aktiv, som der ikke er ydet fuldt vederlag for. I nogle brancher er der en fast kutyme for værdiansættelsen af goodwill. Det kan f.eks. være at værdiansættelsen skal opgøres på baggrund af bruttoomsætningen, bruttohonorarindtægter eller lignende. Hvis det er en kutyme, at værdiansættelsen tager afsæt i omsætningen, vil der kunne fastsættes en goodwill, selvom virksomheden har underskud. Hvis der ved værdiansættelsen benyttes en særlig kutyme, skal parterne indsende dokumentation for, at der findes en branchekutyme i den pågældende brancheorganisation, hvis SKAT ønsker det.⁶³

Foreligger der ingen særlig kutyme for værdiansættelsen af goodwill, kan fastsættelsen baseres på cirkulærets beregningsmodel.

Som nævnt ovenfor er cirkulæret et udtryk for en standardiseret beregning af goodwill. Der kan derfor foreligge konkrete omstændigheder, der gør beregningsmodellen mindre brugbar. Er dette tilfældet, vil der skulle korrigeres i resultatet, så den endelige værdiansættelse skønsmæssigt svarer til den pris, som en uafhængig tredjemand må forventes at ville betale for goodwill under de foreliggende omstændigheder.⁶⁴

Det er vigtigt at påpege, at cirkulæret er vejledende og der er ikke noget krav om, at den værdi, der fremkommer efter anvisningen, bliver godkendt af SKAT, da beregningen er vejledende for

⁶³ <https://skat.dk/SKAT.aspx?oid=1948119>

⁶⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948119>

handelsværdien. Hertil skal det også nævnes, at SKAT ikke kan lægge en beregning til grund, hvis der er konkrete forhold, der taler imod den, da den dermed vil være uanvendelig.

Grundlaget for beregningen er de regnskabsmæssige resultater før skat for de seneste 3 regnskabsår opgjort efter reglerne i årsregnskabsloven. Udarbejdes der ikke årsregnskab efter årsregnskabsloven, skal der tages udgangspunkt i virksomhedens skattepligtige indkomst for de 3 seneste indkomstår. Dette vil ikke nærmere blive gennemgået, som følge af hovedopgavens afgrænsning.

Ved udgangspunkt i de regnskabsmæssige resultater før skat, korrigeres for følgende poster, jf. pkt. 3 i goodwill-cirkulæret.

	Korrektioner
-	Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle
-	Finansielle indtægter
-	Finansielle udgifter
+/-	Eventuelle ekstraordinære poster i henhold til årsregnskabsloven
+	Afskrivninger på tilkøbt goodwill

Tabel 1: Korrektioner i TSS-2000-10 – Goodwill cirkulære Kilde: Egen tilvirkning.

Korrektionerne i goodwill-cirkulæret foretages for at finde værdien af den driftsrelaterede del af virksomhedens relevante omkostninger.

Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle

Hvis lønnen til medarbejdende ægtefælle ikke er fratrukket, vil værdien af virksomheden fremstå for høj.

Finansielle indtægter og udgifter

Finansielle indtægter og udgifter er uafhængige af driften. De finansielle indtægter trækkes ud og renteudgifterne tilbageføres. Dette gøres, så man alene ser på den værdi, som kommer fra driften i virksomheden.

Eventuelle ekstraordinære poster i henhold til årsregnskabsloven

Ekstraordinære poster som f.eks. tab på debitorer eller gevinst ved salg af en ejendom har ikke

nogen betydning for virksomhedens generelle værdiskabelse og der skal derfor korrigeres for dette.

Afskrivninger på tilkøbt goodwill

Har virksomheden tilkøbt goodwill i forbindelse med opkøb af en virksomhed, vil de skattemæssige afskrivninger over de 3 år, som anvendes ved goodwill beregningen, ikke være et udtryk for, at værdien af virksomheden er blevet mindre fra år 3 til år 2 og år 1 før beregningen af goodwill. Derfor skal de afskrivninger, der er foretaget på tilkøbt goodwill, tilbageføres i modsætning til afskrivninger på driftsmidler, som er et udtryk for en værdinedsættelse i virksomhedens produktionsapparat.

Når ovenstående korrektioner er foretaget, skal det vægtede gennemsnit opgøres. Det vægtede gennemsnit er en opgørelse, der foretages ud fra resultaterne for de seneste 3 regnskabsår. Opgørelsen foretages således: Det sidste regnskabsår vægtes med 3, det andet sidste vægtes med 2 og det tredjesidste vægtes med 1. Herefter divideres summen med 6 for at finde gennemsnitsindtjeningen. Når gennemsnitsindtjeningen er fundet, skal det undersøges, om der har været en udviklingstendens. Det ses, at der er en udviklingstendens, hvis der har været en konstant resultatmæssig udvikling enten positiv eller negativ over de sidste 3 år. Har der været det, beregnes der enten et tillæg eller et fradrag for udviklingstendens. Beregningen er et udtryk for gennemsnittet af udviklingen og den samlede udvikling fra år 1 til 3 divideres med 2. Er den korrigerede indkomst efter tillæg eller fradrag for udviklingstendensen, sættes goodwillværdien som hovedregel til 0 kr.⁶⁵

Der skal ikke fratrækkes driftsherreløn, da der ikke er fradrag for det, når virksomheden drives i selskabsform. Driftsherreløn vil ikke nærmere blive gennemgået, som følge af hovedopgavens afgrænsning.

Det vægtede gennemsnit samt udviklingstendensen fører os hen imod et resultat, hvoraf der skal beregnes en forretning af selskabets aktiver. Der skal ved opgørelsen af aktivmassen ses bort fra driftsfremmede aktiver. Det kan f.eks. være værdipapirer eller den bogførte værdi af tilkøbt goodwill. Herudover skal der også ses bort fra likvide midler. Forrentningsprocenten er fastsat ud

⁶⁵ TSS-cirkulære 2000-10 – Værdiansættelse af goodwill

fra den kapitalafkastsats, der er gældende på det tidspunkt, virksomheden overdrages, med et tillæg på 3%. I 2017 udgør kapitalafkastsatsen 1% jf. VSL § 9, den samlede forrentning i 2017 vil dermed udgøre 4%. Jeg har i hovedopgaven valgt at arbejde med satserne fra 2017 og det vil dermed være 4%, der bruges til beregning af forrentningen af min case virksomheds aktiver. Restbeløbet, der er tilbage til forrentning af goodwill, skal kapitaliseres med en individuel kapitaliseringsfaktor.⁶⁶

7. Nielsen A/S

Nielsen A/S er stiftet i 1986 af Preben Nielsen, som i dag både ejer og driver selskabet. Selskabet er beliggende i Karlslunde og er en smedevirksomhed med specialisering i forarbejdning af rustfrit stål og har i mere end 20 år leveret kompromisløse kvalitetsprodukter til deres kunder.

Der udføres service og vedligeholdelse af pladevarmeveksler, ventiler og pumper. Nielsen A/S har montagevogne og værktøj klar til enhver type montage, om det er rørtræk eller optræk eller andre former for specialopgaver. Derudover udføres der forbedringer på eksisterende anlæg, certifikats svejsninger, tankreparation samt opbygning og meget mere.

I løbet af de sidste 8 år har de specialiseret sig inden for ølproduktion og de leverer i dag alt fra gærtanke til komplette bryganlæg og skræddersyet løsninger til øl-producerende virksomheder over hele verden. De betragtes som en virksomhed i rivende udvikling, hvilket også afspejler sig af de seneste års regnskaber. En forklarende faktor til deres succes er den stigende globale efterspørgsel på specialøl.

Nielsen A/S beskæftiger i dag 11 medarbejdere, hvor størstedelen er uddannet smede. Blandt medarbejderne er Prebens kone, Kirsten Nielsen, som er uddannet bogholder og står for virksomhedens bogholderi. Kirsten ønsker at gå på pension samtidig med Preben. Derfor er de gået i gang med at undersøge om det bedst kan betale sig at ansætte en ny bogholder eller om selskabets bogholderi skal outsources til en revisionsvirksomhed.

⁶⁶ https://tax.dk/jv/cc/C_C_6_4_1_2.htm

Preben og Kirsten har været gift i 37 år og sammen har de to børn, Peter og Sofie, som henholdsvis er 36 og 31 år.

Peter blev for 13 år siden færdiguddannet smed med speciale i svejsning og har de sidste 9 år arbejdet som smed i Nielsen A/S. Peter har inden for de sidste par år i stigende grad været en del af den daglige drift i selskabet og har udvist stor interesse i at overtage virksomheden den dag Preben træder tilbage. Peter er gift med Susanne og sammen har de en søn på 2 år. Susanne arbejder som revisor og har et godt job i en af Danmarks førende revisionshuse. For 6 år siden købte Peter og Susanne en villa i Greve Landsby som et håndværkertilbud. De betalte lige godt 1.400.000 kr. for villaen. Sammen har de istandsat den fra top til tå og den er i dag vurderet til 3.800.000 kr., hvilket vil sige, at de i dag har en rigtig høj friværdi i huset. Peter har altid været god til at have opsparinger og har i dag selv en opsparing på 750.000 kr.

Sofie startede som trainee i Nordea og arbejder i dag som erhvervsrådgiver i deres afdeling i Roskilde. Sofie er gift med René og sammen har de en datter på 9 måneder. René arbejder som advokatfuldmægtig hos Kammeradvokaten. Sofie ønsker ikke at træde ind i familievirksomheden.

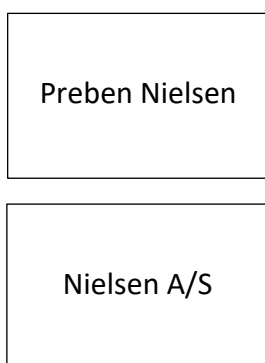
Preben og Kirsten har en sund tilgang til økonomi og har altid været gode til ikke at bruge over evne. Huset, som de bor i, er gældfrit og er senest vurderet til kr. 7.500.000. Udover den store friværdi, som de har i deres hus, har de også været flittige til at indbetale penge på hver deres ratepension igennem en længere periode. De har hvert år indbetalt det, der maksimalt har været tilladt at indbetale på pensionsordningen.

Preben har netop fejret sin 62 års fødselsdag og er så småt begyndt at overveje, hvordan han skal træde ud af virksomheden. Preben forventer at gå på pension, når han er 65 år og har taget kontakt til sin revisor for at få et overblik over de muligheder, der er for et generationsskifte af Nielsen A/S.

Preben ønsker, at det er Peter, der skal overtage virksomheden. Men han ønsker også, at hans datter Sofie skal tilgodeses.

7.1 Ejerstruktur

Nielsen A/S ejes 100% af Preben Nielsen.

Figur 1: Egen tilvirkning.

7.2 Resultatopgørelsen og balancen

Resultatopgørelse for årene 2014, 2015 og 2016			
t.kr.	2016	2015	2014
Nettoomsætning	15.145	12.539	11.321
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-6.736	-5.245	-5.135
Andre eksterne omkostninger	-1.002	-980	-975
Bruttofortjeneste	7.407	6.314	5.211
Personaleomkostninger	-3.904	-3.801	-3.501
Af- og nedskrivninger	-160	-115	-109
Resultat før renter	3.343	2.398	1.601
Finansielle indtægter	392	151	144
Finansielle omkostninger	-674	-302	-202
Resultat før skat	3.061	2.247	1.543
Skat af årets resultat	-843	-673	-543
Årets resultat	2.218	1.574	1.000
Resultatdisponering			
Overføres til overført resultat	2.218	1.574	1.000

Tabel 2: Resultatopgørelse for Nielsen A/S, Kilde: Egen tilvirkning.

Nielsen A/S er en sund og veletableret virksomhed. Omsætningen har over de seneste tre år været stigende. En forklarende faktor hertil er, at som nævnt tidligere den stigende efterspørgsel der har været på specialøl, hvilket dermed har øget efterspørgslen efter gærtanke og komplette

bryganlæg. Derudover har Nielsen A/S en række faste kunder som er loyale. Bruttofortjenesten har også været stigende over de seneste 3 år. Dækningsgraden blev i 2014 opgjort til 46,02% og er i 2016 opgjort til 48,90%. Dette fortæller at Nielsen A/S er blevet bedre til at styre de variable omkostninger. Nielsen A/S' overskudsgrad er steget fra 14,14% i 2014 til 22,07% i 2016. En markant forbedring af virksomhedens indtjeningsevne over de seneste 3 år. Nielsen A/S forventer et endnu bedre resultat i 2018.

Regnskabsmæssig balance pr. 31.12.16							
t.kr.							
Aktiver				Passiver			
Anlægsaktiver				Egenkapital			
Grunde og bygninger		5.900		Selskabskapital		500	
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		459		Overført resultat		15.868	
Materielle anlægsaktiver i alt		6.359		Egenkapital i alt		16.368	
				Hensatte forpligtelser			
				Hensættelse til udskudt skat		918	
Værdipapirer		3.919					
Finansielle anlægsaktiver		3.919					
Omsætningsaktiver				Gældsforpligtelser			
Varebeholdning		305		Prioritetsgæld		1.061	
Tilgodehavender fra salg		2.701		Langfristede gældsforpligtelser i alt		1.061	
Andre tilgodehavender		436					
Igangværende arbejder		3.029		Leverandørgæld		150	
Likvide beholdninger		3.050		Anden gæld		1.302	
				Kortfristede gældsforpligtelser i alt		1.452	
Omsætningsaktiver i alt		9.521		Gældsforpligtelser i alt		2.513	
Aktiver i alt		19.799		Passiver i alt		19.799	

Tabel 3: Balance pr. 31.12.16 for Nielsen A/S, Kilde: Egen tilvirkning.

Materielle anlægsaktiver

Af balancen pr. 31.12.16 fremgår det, at Nielsen A/S ejer grunde og bygninger. Det er herfra forretningen drives. Den offentlige ejendomsvurdering på grunden og bygningen er opgjort til 7.500.000 kr. hvoraf grundens værdi udgør 2.200.000 kr. Grunde og bygninger, tekniske anlæg, og

maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der afskrives ikke på grunde. Der foretages lineære afskrivninger og den forventede brugstid på bygninger er fastsat til 25 år. Andre anlæg, driftsmateriel og inventar er fastsat til 3-8 år.

Finansielle anlægsaktiver

Selskabets værdipapirbeholdning udgør 3.919.000 kr. og består primært af aktier i C20 indekset. Beholdningen er opgjort til dagsværdien pr. 31.12.2016.

Varebeholdninger

Selskabets varebeholdning udgør 305.000 kr. og består primært af rør, diverse skruer og spændeskiver og rustfrie stålplader m.m. Varebeholdningen er ikke så stor i forhold til selskabets størrelse, da selskabet laver arbejde på bestilling og der bestilles derfor løbende varer hjem. Varebeholdningen måles til kostpris efter FIFO-metoden.

Tilgodehavender fra salg

Selskabets debitorer udgør 2.701.000 kr. Mange af de faste kunder har betalingsbetingelser på 30 dage + løbende måned. De er generelt gode til at betale og der har derfor ikke været behov for at hensætte tab på debitorerne.

Igangværende arbejder

Igangværende arbejder er opgjort til 3.029.000 kr. De igangværende arbejder måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på pr. 31.12.2016 og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Når salgsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller nettorealiseringsværdien, såfremt denne er lavere.

Hensatte forpligtelser

Udskudt skat på aktiver og forpligtelser indregnes som en hensat forpligtelse. Udskudt skat måles til nettorealiseringsprincippet og beregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier. Opgørelsen heraf er vedlagt som bilag. Se bilag 1.

Gældsforpligtelser

Gæld er målt til amortiseret kostpris svarende til nominel værdi.

7.3 Overvejelser inden generationsskiftet

Preben har som nævnt tidligere netop fejret sin 62 års fødselsdag og ønsker på nuværende tidspunkt at gå på pension inden for de næste 3 år. Preben har derfor kontaktet mig i forbindelse med tanker om generationsskiftet. Vi har afholdt et møde, for at snakke mere dybdegående om mulighederne for et generationsskifte af Nielsen A/S. Prebens søn Peter har længe været en del af Nielsen A/S og har inden for de sidste par år været en del af den daglige drift og ledelse. Preben er ikke i tvivl om, at Peter er den helt rigtige kandidat til at overtage styringen af virksomheden. Peter er blandt andet også medlem i bestyrelsen og har en godt tav på medarbejderne i virksomheden. Preben og Peter har dog indbyrdes aftalt, at det vil være en gode ide for Peter at komme på nogle økonomi- og lederkurser. Dette sker med henblik på, at Peter bliver godt rustet til den rolle han skal have i selskabet i fremtiden.

Peter og Susanne har været i banken for at undersøge mulighederne for at låne penge i huset, til betaling af et eventuelt vederlag til Preben. Banken har på baggrund af parrets store friværdis og Peters egen opsparing på 750.000 kr. givet et lånetilsagn på 1.250.000 kr. Dermed har Peter mulighed for at betale Preben 2.000.000 kr. i vederlag.

Der blev på mødet drøftet 3 muligheder for et generationsskifte for Nielsen A/S. En overdragelse med skattemæssig succession som Preben mente lød meget interessant. Preben gav i forbindelse med snakken om skattemæssig succession udtryk for, at han gerne ønskede at hvis overdragelsen skulle ske efter denne metode, skulle det ske ved en kombination af gave og vederlag. Endvidere vil Preben gerne betale gaveafgiften der opstår i forbindelse med den gave Peter får. Derudover blev mulighederne for en spaltning også drøftet, da Preben gav udtryk for, at han overvejede at beholde ejendommen. Grunden hertil var, at Preben altid har været sat en stor ære i at arbejde, og er bange for, at når pensionstilværelsen rigtigt får sat sig, at han kommer til at kede sig. Derfor anbefalede jeg en grenspaltning uden tilladelse fra SKAT, hvorefter driftsselskabet kunne overdrages med skattemæssig succession. Til sidst blev mulighederne for en aktieombytning, hvorefter generationsskiftet ville blive gennemført ved brug af A/B-modellen.

Endvidere blev det drøftet hvordan Sofie skal tilgodeses. Vi kom frem til at Sofie enten skal tilgodeses med et arveforskud som svarer til den værdi Peter får ved overdragelsen af Nielsen A/S eller ved udarbejdelse af et testamente hvori Peters andel nedskrives med den værdi han får ved overdragelsen af Nielsen A/S.

Selvom Preben har en fornuftig pensionsopsparing og en stor friværdi i boligen, ønsker han hvis muligt at modtage lidt penge ud af virksomheden.

For at hjælpe Preben bedst muligt, har vi aftalt at jeg som hans revisor, udarbejder eksempler på ovenstående muligheder for gennemførelse af et generationsskifte af Nielsen A/S.

Løsningsforslagene vil blive udarbejdet ud fra de seneste 3 årsregnskaber.

Forud for udarbejdelse af de 3 løsningsforslag, værdiansættes Nielsen A/S både med og uden ejendommen.

8. Værdiansættelse af Nielsen A/S

8.1 Beregning af goodwill i Nielsen A/S

Nielsen A/S arbejder ikke i en branche, hvor der foreligger en særlig kutyme for værdiansættelsen af goodwill. Derfor skal beregningen fastsættes efter goodwill cirkulærets vejledende beregningsmodel. Der tages udgangspunkt i Nielsen A/S seneste 3 regnskabsår.

	2014	2015	2016	I alt
Resultat før skat	1.543.000	2.247.000	3.061.000	
Finansielle indtægter	-144.000	-151.000	-392.000	
Finansielle omkostninger	202.000	302.000	674.000	
	1.601.000	2.398.000	3.343.000	
Faktor	1	2	3	
	1.601.000	4.796.000	10.029.000	16.426.000
Divideret med 6				2.737.667
Udviklingstendens				871.000
Driftsherreløn 50% (min. 250.000 og maks 1 mio.)				-
				3.608.667
Forrentning af virksomhedens aktiver (19799000-3919000-3050000)= x 4%				-513.200
Rest til forrentning af goodwill				3.095.467
Kapitaliseringsfaktor			2,63	8.155.280
Den beregnede goodwill				8.155.280

Tabel 4: Beregning af goodwill for Nielsen A/S. Kilde: Egen tilvirkning.

Af beregningen fremgår det, at der har været en konstant resultatmæssig udvikling, hvilket medfører, at der skal tillægges en udviklingstendens på 50% af forskellen mellem 2016 og 2014. Der tages i beregningen ikke højde for driftsherreløn, idet Nielsen A/S drives i selskabsform og der vil dermed ikke være fradrag for driftsherreløn, da det formodes, at samtlige medarbejdere, herunder aktionæren, får løn for deres arbejde fra selskabet. Forrentningen af virksomhedens aktiver tager kun udgangspunkt i Nielsen A/S seneste balance pr. 31.12.16. I beregning af forrentningen af virksomhedens aktiver reguleres der for værdipapirbeholdningen samt den likvide beholdning. Dette gøres, da man jf. TSS-cirkulære 2000-10 skal sondre mellem, om aktiverne er driftsfremmende eller ej. Forretningsprocenten er fastsat ud fra den kapitalafkastsats, der er gældende for 2017, som udgør 1%, med et tillæg på 3%.

Der er i beregningen af goodwill anvendt en kapitaliseringsfaktor på 2,63 som er fastsat på baggrund af en forventet levetid på 7 år og en rente på 11% og derved er den endelige goodwill beregnet til 8.155.280 kr.

Der bør søges om bindende svar fra SKAT. Dette gøres for at være sikker på, at SKAT efterfølgende ikke korrigerer den opgjorte goodwill. Dette forudsættes at være gjort og bindende svar fra SKAT er modtaget.

Beregningen af goodwill for Nielsen A/S er nu foretaget og det er dermed nu muligt at opgøre handelsværdien af Nielsen A/S.

8.2 Beregning af handelsværdi af Nielsen A/S med ejendom

Opgørelse af handelsværdien af aktierne i Nielsen A/S				
Egenkapital i driftsselskabet				16.368.000
Beregnet goodwill, jf. tabel 4			8.155.280	
Udskudt skat, 22%			-1.794.162	6.361.118
Offentlige ejendomsvurdering			7.500.000	
Værdi iflg. Regnskab			-5.900.000	
			1.600.000	
Udskudt skat, 22%			-352.000	1.248.000
Værdi af selskabet				23.977.118
Skattemæssig anskaffelsessum for aktierne i Nielsen A/S				500.000
Skattemæssig fortjeneste				23.477.118

Tabel 5: Beregning af handelsværdien efter TSS-2000-09 cirkulæret. Kilde: Egen tilvirkning

Handelsværdien af aktierne i Nielsen A/S er værdiansat efter TSS-2000-09 cirkulæret og da værdien af aktien i Nielsen A/S ikke kendes, foretages vurderingen med udgangspunkt i hjælpereglen. Der skal derfor korrigeres for fast ejendom, goodwill og udskudt skat. Som start korrigeres der for goodwill og den udskudte skat hertil. Goodwillen er opgjort til 8.155.280 kr., jf. tabel 4. og den udskudte skat tilhørende goodwill opgøres til 1.794.162 kr. Den udskudte skat påvirker handelsværdien negativt. Men samlet set påvirkes handelsværdien positivt af goodwillen inkl. den udskudte skat med 6.361.118 kr. Endvidere skal der reguleres for fast ejendom. Derfor fratrækkes den senest kendte offentlige ejendomsvurdering fra den regnskabsmæssige værdi af ejendommen. Forskellen mellem den offentlige ejendomsvurdering og den regnskabsmæssige værdi opgøres til 1.600.000 kr. Heraf beregnes den udskudte skat til at være 352.000 kr. som påvirker handelsværdien negativt. Samlet har den faste ejendom inkl. den udskudte skat en positiv påvirkning på handelsværdien med 1.248.000 kr.

Af beregningen fremgår det, at selskabet handelsværdi kan opgøres til 23.477.118 kr.

8.3 Beregning af handelsværdi af Nielsen A/S uden ejendom

For at kunne beregne handelsværdien af Nielsen A/S uden ejendom, skal der beregnes en ny goodwill hvor der er reguleres for ejendommen.

Goodwillberegning på Nielsen A/S uden ejendom				
	2014	2015	2016	I alt
Resultat før skat	1.543.000	2.247.000	3.061.000	
Finansielle indtægter	-144.000	-151.000	-392.000	
Finansieller omkostninger	202.000	302.000	674.000	
	1.601.000	2.398.000	3.343.000	
	1	2	3	
Faktor	1.601.000	4.796.000	10.029.000	16.426.000
Divideret med 6				2.737.667
Udviklingstendens				871.000
Driftsherreløn 50% (min. 250.000 og maks 1 mio.)				-
				3.608.667
Forrentning af virksomhedens aktiver (19799000-5900000-3.919.000-3.050.000) x 4%				-277.200
Rest til forrentning af goodwill				3.331.467
Kapitaliseringsfaktor			2,63	8.761.757
Levetid 7 år				8.761.757

Tabel 6: Beregning goodwill uden ejendom efter TSS-2000-10 cirkulæret. Kilde: Egen tilvirkning

Beregning af goodwill uden ejendommen fungerer på samme måde som ved beregningen af goodwill med ejendommen. Der reguleres for udviklingstendensen, driftsherreløn medtages heller ikke her. Reguleringen af ejendommen sker under opgørelsen af forrentningen af virksomhedens aktiver. Ved forrige beregning blev der reguleret for værdipapirbeholdningen samt den likvide beholdning. I denne beregning reguleres der også for den regnskabsmæssige værdi af ejendommen. Forrentningen af virksomhedens aktiver ses derfor at være lavere end ved beregningen i tabel 4. Forrentningsprocenten er fastsat ud fra den kapitalafkastsats, der er gældende for 2017, som udgør 1%, med et tillæg på 3%.

Der er i beregningen af goodwill anvendt en kapitaliseringsfaktor på 2,63 som er fastsat på baggrund af en forventet levetid på 7 år og en rente på 11% og derved er den endelige goodwill beregnet til 8.761.757 kr.

Før handelsværdien af Nielsen A/S kan beregnes, skal der reguleres for ejendommen under egenkapitalen. For at kunne gøre det, skal der reguleres for følgende:

Den regnskabsmæssige værdi af ejendommen – 5.900.000 kr.

Udskudt skat tilhørende ejendommen – beregnes nedenfor.

Prioritetsgæld – 1.060.000 kr.

Udskudt skat tilhørende ejendommen beregnes som følgende:

Udskudt skat vedr. afskrivninger				
Ejendom købt i 2010				3.500.000
Heraf grund				1.000.000
Bygning				2.500.000
Afskrivning 2010-2017	(4% x 7 år)	(28 % x 2.500.000)		700.000
Bygningens nedskrevne værdi		(2.500.000-700.000)		1.800.000
Bygningens markedsværdi (regnskabsmæssige)			5.900.000	
Forskellen				4.100.000
Dog max de foretagne afskrivninger				700.000
Udskudt skat (regulering)		(22 % af 700.000)		154.000
Udskudt skat vedrørende ejendomsavance				
Ejendommens værdi				5.900.000
Anskaffelsessum			3.500.000	
Fast tillæg, kr. 10.000, jf. EBL § 5, stk. 1.		(10.000 x 7 år)	70.000	-3.570.000
Avance				2.330.000
Udskudt skat (regulering)		(22% af 2.330.000)		512.600
Regulering af udskudt skat i alt				666.600

Tabel 7: Opgørelse af udskudt skat tilhørende ejendommen. Kilde: Egen tilvirkning

Ejendommen blev i 2010 købt til 3.500.000 kr. hvoraf bygningen udgør 2.500.000 kr. og grunden udgør 1.000.000 kr. Bygningen er afskrivningsberettiget efter AL § 14 og der er dermed afskrevet 4% årligt. Der afskrives ikke på grunden. Preben har ejet ejendommen i 7 år og der er dermed afskrevet 28% på bygningen. De genvundne afskrivninger udgør dermed 700.000 kr. Den udskudte skat tilhørende bygningen udgør 22% af de genvundne afskrivninger og kan opgøres til 154.000 kr.

Dernæst beregnes den udskudte skat vedrørende ejendomsavancen. Ejendommen er som nævnt anskaffet til 3.500.000 kr. Anskaffelsessummen opskrives med et tillæg på 10.000 kr. jf. EBL § 5,

stk. 1. Tillægget gives for anskaffelsesåret samt de efterfølgende år, hvor Preben har ejet ejendommen. Der gives ikke tillæg i afståelsesåret, medmindre ejendommen afstås i afståelsesåret. Preben har ejet ejendommen i 7 år, derfor forhøjes anskaffessummen med 70.000 kr.

Jf. EBL § 5, stk. 2. gives der tillæg for udgifter der har været afholdt til forbedringer, ombygninger og/eller tilbygninger. Men da der ikke har været afholdt udgifter hertil, vil Preben ikke kunne gøre brug af dette tillæg.

Ejendomsavancen kan nu beregnes og lyder som følgende;

$$5.900.000 - 3.570.000 = 2.330.000$$

Ejendomsavancen opgøres til 2.330.000 kr. Den tilhørende udskudte skat udgør 22% af ejendomsavancen og kan dermed opgøres til 512.600 kr. Den udskudte skat tilhørende de genvundne afskrivninger lagt sammen med den udskudte skat tilhørende ejendomsavancen, giver den samlede udskudte skat tilhørende ejendommen som der skal reguleres for i egenkapitalen. Den samlede udskudte skat opgøres til 666.600 kr.

Regulering af egenkapitalen opgøres som følgende:

Note 1			
Egenkapital			16.368.000
Værdi af ejendom			-5.900.000
Udskudt skat tilhørende ejendommen			666.600
Prioritetsgæld			1.061.000
Reguleret egenkapital			12.195.600

Tabel 8: Regulering af egenkapital. Kilde: Egen tilvirkning

Egenkapitalen udgør inden reguleringen 16.368.000 kr. Reguleringen starter i aktiverne og derfor fratrækkes den regnskabsmæssige værdi af ejendommen. Reguleringen fortsættes i passiverne og den udskudte skat tilhørende ejendommen som er beregnet længere oppe tillægges samt prioritetsgælden tillægges. Der er nu reguleret for alt der vedrører ejendommen og den regulerede egenkapital opgøres til 12.195.600 kr. og handelsværdien af Nielsen A/S uden ejendom kan nu beregnes.

Opgørelse af handelsværdien af aktierne i Nielsen A/S uden ejendom					
Egenkapital i driftsselskabet				12.195.600	Se note 1
Goodwill, f.eks. med en levetid på 6 år			8.761.757		
Udskudt skat, 22%			-1.927.587	6.834.171	
Værdi af selskabet				19.029.771	
Skattemæssig anskaffelsessum for aktierne i Nielsen A/S				500.000	
Skattemæssig fortjeneste				18.529.771	

Tabel 9: Regulering af egenkapital. Kilde: Egen tilvirkning

Når handelsværdien af et selskab skal opgøres uden at medtage ejendommen, er det vigtigt at få reguleret for poster i balancen der tilhører ejendommen. Reguleringen er foretaget ovenfor og egenkapitalen i driftsselskabet opgøres til 12.195.600 kr. Goodwillen er opgjort i tabel 6 og bliver tillagt egenkapitalen i driftsselskabet. Den udskudte skat der påhviler goodwillen, opgøres til 1.927.587 kr. og påvirker handelsværdien negativt. Samlet set påvirkes handelsværdien positivt med 6.834.171 kr. Handelsværdien af aktierne i Nielsen A/S uden ejendom kan dermed opgøres til 19.029.771 kr.

9. Generationsskifte af Nielsen A/S

Jeg vil i dette afsnit gennemføre 3 løsningsforslag til generationsskiftet af Nielsen A/S.

Løsningsforslag 1

Overdragelse med skattemæssig succession.

Løsningsforslag 2

Spaltning samt overdragelse med skattemæssig succession.

Løsningsforslag 3

Aktieombytning samt anvendelse af A/B modellen.

10. Overdragelse med succession

For overdragelsen kan ske med succession skal følgende kriterier være opfyldt jf. ABL § 34. Disse er også nævnt i afsnit 3.1.

- Overdragelse med succession kan kun ske til den personkreds der er omfattet af KSL § 33 C.

- Aktieposten der overdrages, skal udgøre mindst 1%, jf. ABL § 34 stk. 1. nr. 2.
- Aktierne må ikke være omfattet af ABL § 19
- Selskabet må ikke gå en under betegnelsen "pengetank".
- Der må ikke konstateres tab ved overdragelsen

Peter er Prebens søn og betingelsen vedrørende personkredsen er derfor opfyldt. Aktieposten som påtænkes at skulle overdrages udgør 100% og kravet hertil er dermed også opfyldt. Nielsen A/S er et helt almindeligt aktieselskab og er derfor ikke omfattet af ABL § 19. Herudover må selskabet ikke drive virksomhed med passiv kapitalanbringelse også betegnet som værende en pengetank. I og med at ejendommen i Nielsen A/S anvendes i driften, og ikke består af udlejning af ejendom, vil der ikke være grundlag for at foretage en beregning heraf.

Fordelen for Preben ved overdragelse med succession, er at denne metode ikke udløser nogen form for beskatning hos Preben. Peter indtræder i Prebens skattemæssige stilling og han anses dermed for at have anskaffet sig aktierne på samme tidspunkt, med samme hensigt og til samme pris som Preben. Den latente skat vil dermed henligges på aktierne og vil først komme til beskatning, når Peter selv afstår aktierne.

Overdragelse med succession kan ske både med og uden vederlag. Vederlaget skal aftales indbyrdes mellem Preben og Peter. Vederlaget i beregningen er fastsat ud fra, at Peter har mulighed for at betale 2.000.000 kr. set ud fra det lånetilsagn Peter har fået fra banken, samt deres opsparing.

10.1 Beregning ved overdragelse med succession ved delvis gave

Beregning af overdragelse med succession ved gaveelement				
Handelsværdi af selskabet				23.977.118
Aftalt vederlag				-2.000.000
Gaveelement				21.977.118
Passivpost beregnet af grundlaget for aktieavancen		22%		-5.164.966
Bundgrænse for gaveafgiftsberegning (2017)				-62.900
Grundlag for beregning af gaveafgift				16.749.252
Gaveafgift heraf		13%		2.177.403

Tabel 10: Beregning af overdragelse med succession ved delvist gaveelement. Kilde: Egen tilvirkning.

Selskabets handelsværdi er opgjort til 23.977.118 kr., jf. tabel 5. Finansieringen af vederlaget kan enten ske ved kontant afregning eller ved udstedelse af et gældsbrief og i dette tilfælde kaldet et anfordringslån. Peter har fået tilsagn fra banken på, at han vil kunne låne 1.250.000 kr. og da han selv har en opsparing på 750.000 kr., vil han kunne betale et vederlag på 2.000.000 kr.

Passivposten beregnes af den skattemæssige fortjeneste/aktieavancen som er beregnet i tabel 5 og udgør 18.529.771 kr. Dermed kan passivposten beregnes til 5.164.966 kr., som fratrækkes gaveelementet. Formålet med passivposten er at give en kompensation for den latente skat, der påhviler aktierne, eftersom Peter indtræder i Prebens skattemæssige stilling. Da overdragelsen af aktierne sker ved delvis gave, fratrækkes bundgrænsen for gaveafgiftsberegningen, som udgør 62.900 kr. (2017). Grundlaget for beregningen af gaveafgiften kan dermed opgøres til 16.749.252 kr., hvoraf der skal betales en gaveafgift på 13% (2017), som udgør 2.177.403 kr.

10.2 Konsekvenser for Preben

Afståelse af en aktiepost vil som udgangspunkt betyde beskatning af eventuel avance jf. ABL § 30 som aktieindkomst jf. PSL § 8 a. Men da overdragelsen sker med skattemæssig succession, er konsekvensen heraf, at der i Prebens tilfælde ikke udløses nogen form for beskatning.

10.3 Konsekvenser for Peter

Som følge af at Preben ikke bliver beskattet af afståelsen samt avancen, indtræder Peter i Prebens skattemæssige stilling jf. ABL § 34, stk. 2, 2 pkt. Peter anses for at have erhvervet aktierne i Nielsen A/S på samme tidspunkt, til den samme anskaffelsessum og i den samme hensigt. Dermed indtræder Peter fuldt ud i den latente skat, der hviler aktierne. Dermed ikke sagt, at Peter vil blive beskattet nu og her. Beskatningen udskydes til det tidspunkt hvor Peter selv afstår aktierne. Peter vil i fremtiden også kunne overdrage selskabet med succession til f.eks. hans søn og dermed vil skatten blive udskudt endnu en gang.

10.4 Delkonklusion

Såfremt Preben ønsker at overdragelsen skal ske med succession, er finansieringen heraf en vigtig faktor som spiller en stor rolle ved et generationsskifte. Finansieringen af overdragelse med succession kan enten ske ved fuldt vederlag, ved gave eller en kombination heraf. I mit eksempel

sker der en kombination af vederlag og gave, da Peter har mulighed for selv at betale 2.000.000 kr. til Preben. Da Preben ydret ønske om, at generationsskiftet skal gennemføres så snart, det er muligt, vil det være ovenstående beregning i tabel 11 der vil ligges til grund for at overdragelse skulle ske med succession.

Det Preben skal være opmærksom på, at gaveafgiften nedsættes gradvist og venter Preben til næste år (2018) vil gaveafgiften være nedsat til 7 %. Det fordrer selvfølgelig at regeringens lov om nedsættelse af bo- og gaveafgift bibeholdes. Beregningen vil dermed se således ud:

Beregning af overdragelse med succession ved gaveelement				
Handelsværdi af selskabet				23.977.118
Aftalt vederlag				-2.000.000
Gaveelement				21.977.118
Passivpost beregnet af grundlaget for aktieavancen		22%		-5.164.966
Bundgrænse for gaveafgiftsberegning (2017)				-62.900
Grundlag for beregning af gaveafgift				16.749.252
Gaveafgift heraf		7%		1.172.448

Tabel 11: Beregning af overdragelse med succession ved gaveelement, ved nedsættelse af gaveafgift. Kilde: Egen tilvirkning

Ovenstående beregning viser, at hvis Preben udskyder generationsskiftet til næste år (2018), vil gaveafgiftsprocenten være faldet til 7 %. Dette betyder at afgiften kun vil udgøre 1.172.448 kr. i stedet for 2.177.403 kr. som han skal betale hvis han gennemføre overdragelsen med succession nu. Preben vil altså kunne spare 1.004.955 kr. hvis han blot venter 1 år. Hvis Preben kan vente yderligere 2 år, vil vi være gået ind i år 2020 og gaveafgiften vil være nedsat til 5 % og beregningen vil til den tid se således ud:

Beregning af overdragelse med succession ved gaveelement				
Handelsværdi af selskabet				23.977.118
Aftalt vederlag				-2.000.000
Gaveelement				21.977.118
Passivpost beregnet af grundlaget for aktieavancen		22%		-5.164.966
Bundgrænse for gaveafgiftsberegning (2017)				-62.900
Grundlag for beregning af gaveafgift				16.749.252
Gaveafgift heraf		5%		837.463

Tabel 12: Beregning af overdragelse med succession ved gaveelement, ved nedsættelse af

gaveafgift. Kilde: Egen tilvirkning.

Udsættes generationsskiftet i 2 år yderligere vil gaveafgiften kun udgøre 837.463 kr. og Preben vil kunne spare 1.339.940 kr. Min anbefaling til Preben vil derfor ud fra et skattemæssigt synspunkt være, at han venter med at overdrage Nielsen A/S med skattemæssig succession til år 2020. Hvis han ikke kan vente indtil da, er der stadig også en masse penge at spare ved at udsætte generationsskiftet i blot 1 år.

11. Spaltning og overdragelse med succession

Preben har tidligere givet udtryk for, at han gerne ville beholde ejendommen selv og kun overdrage driften til Peter. Dette kan gennemføres ved, at der foretages en grenspaltning af Nielsen A/S, således at driften og ejendommen spaltes ud i to uafhængige selskaber. Herefter vil Preben kunne overdrage driften med succession til Peter.

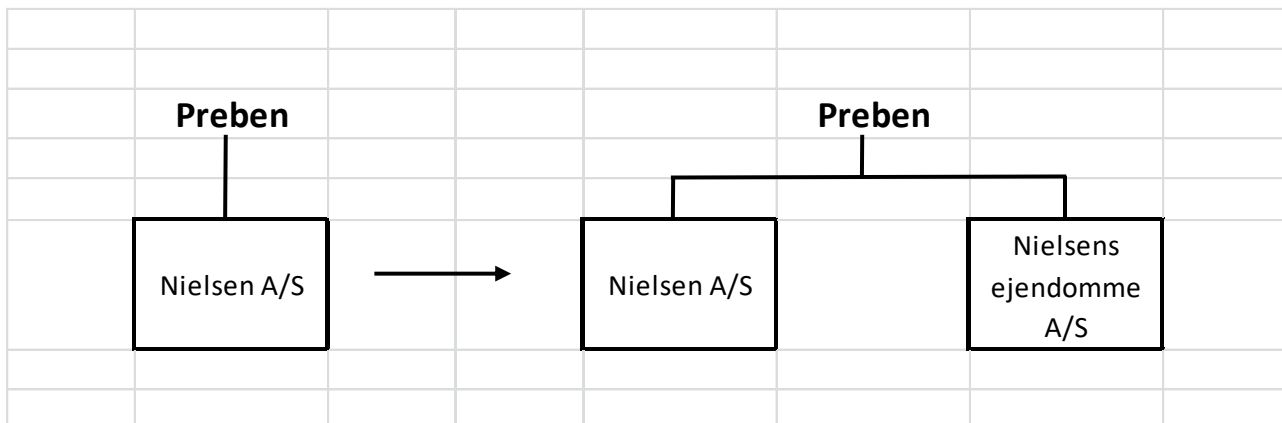
En spaltning som denne er også kendt som en grenspaltning. Ved denne form for spaltning kræves det, at der er tale om en selvstændig gren af en virksomhed, som kan fungere selvstændigt ved egne midler. Ejendommen i Nielsen A/S vil kunne drives selvstændigt ved at den udlejes ud til driftsselskabet og dermed får ejendomsselskabet likviditet til selv at kunne klare sig.

Spaltningen jeg i næste afsnit vil gennemføre, bliver gennemført som en skattefri grenspaltning uden tilladelse fra SKAT.

11.1 Grenspaltning af Nielsen A/S

Som nævnt tidligere har Preben altid sat en stor ære i at arbejde, og han er bange for at når pensionstilværelsen for alvor sætter ind, at han kommer til at kede sig. Derfor har han gået med tanken om, at en grenspaltning kunne være en mulighed, så ejendommen spaltes ud i et selvstændigt selskab, som han selv kunne videreføre.

Grenspaltning gennemføres med henblik på at spalte ejendommen ud i et selvstændigt selskab. Når grenspaltningen er gennemført, vil driftsselskabet gå under navnet Nielsen A/S og ejendomsselskabet vil gå under navnet Nielsens ejendomme A/S.

Figur 2: Grenspaltning af Nielsen A/S. Kilde: Egen tilvirkning.

Preben vedlægges ved den skattefrie grenspaltning 100% af aktierne i Nielsens Ejendomme A/S. Da spaltningen gennemføres uden tilladelse fra SKAT, er det en forudsætning for skattefriheden, at Preben ikke afstår aktierne i Nielsens ejendomme A/S i en periode på 3 år. Afstår han aktierne inden for perioden, vil spaltningen blive skattepligtig.

Ejendommen er nu spaltet ud i et selvstændigt selskab kaldet Nielsens ejendomme A/S.

Driftsselskabet, Nielsen A/S kan du overdrages med succession til Peter.

11.2 Overdragelse med succession uden ejendom

Beregning af overdragelse med succession ved gaveelement uden ejendom				
Handelsværdi af selskabet				12.391.600
Aftalt vederlag				-2.000.000
Gaveelement				10.391.600
Passivpost beregnet af grundlaget for aktieavancen		22%		2.276.152
Bundgrænse for gaveafgiftsberegning (2017)				-62.900
Grundlag for beregning af gaveafgift				13.054.852
Gaveafgift heraf		13%		1.697.131

Tabel 13: Beregning af overdragelse med succession uden ejendom ved gaveelement. Kilde: Egen tilvirkning.

Handelsværdien af selskabet uden ejendommen er opgjort i afsnit 8.3. Fordelen ved denne metode er, at handelsværdien er væsentlig mindre når ejendommen ikke medtages. Herudover er gaveelementet også væsentlige lavere ved denne metode, hvilket alt andet lige betyder en lavere gaveafgift vil komme til betaling.

11.3 Konsekvenser for Preben

Preben har tidligere givet udtryk for, at han er bange for at komme til at kede sig, hvis han går på pension på fuld tid. Denne metode vil give Preben muligheden for at gå ned i tid, hvor han samtidig kan have ejendomsselskabet på sidelinjen. Ejendommen vil han kunne udleje til Nielsen A/S.

Preben bør efterfølgende foretage en skattefri aktieombytning af ejendomsselskabet med henblik på at få dannet en holdingkonstruktion. Holdingstrukturen vil give Preben mulighed for at udlodde skattefrit udbytte fra Nielsens ejendomsselskab A/S og op i det nydannede holdingselskab. Preben skal derudover også være opmærksom på, at når spaltningen er foretaget, vil ejendommen omklassificeres fra en produktionsejendom til en udlejningsejendom. Ejendomsselskabet vil dermed anses for at være en pengetank. Preben vil i fremtiden derfor ikke kunne overdrage ejendomsselskabet med succession til Peter. Overdragelsen af driftsselskabet udløser ikke nogen beskatning hos Preben, da overdragelsen sker med skattemæssig succession.

11.4 Konsekvenser for Peter

Spaltningen giver Peter mulighed for at overtage Nielsen A/S til en væsentlig lavere handelsværdi end før, hvor ejendommen stadig var en del af selskabet. Derudover vil gaveafgiften også være væsentlig lavere. Ved denne metode skal Nielsen A/S nu til at leje ejendommen, af Prebens ejendomsselskab som nu ejer ejendommen. Dette vil skabe en yderligere lokaleomkostning. Derimod vil han ikke skulle betale af på prioritetsgælden. Peter bør som Preben foretage en aktieombytning af Nielsen A/S med henblik på at danne en holdingkonstruktion.

11.5 Delkonklusion

Spaltning ses ofte anvendt i forbindelse med generationsskifte, da denne metode giver muligheden for at overdrage driftsselskabet til en lavere handelsværdi. I Prebens tilfælde giver han både Peter muligheden for at overtage Nielsen A/S til en lavere handelsværdi samt han giver sig selv mulighed for at drive ejendomsselskabet videre. Preben vedlægges med 100% af aktierne i Nielsens ejendomme og driftsselskabet, Nielsen A/S kan dermed overdrages med anvendelse af reglerne om skattemæssig succession til Peter.

Venter Preben 1 år (2018) med at overdrage Nielsen A/S, vil gaveafgiften være nedsat til 7% og beregningen vil opgøres således:

Beregning af overdragelse med succession ved gaveelement uden ejendom						
Handelsværdi af selskabet						12.195.600
Aftalt vederlag						-2.000.000
Gaveelement						10.195.600
Passivpost beregnet af grundlaget for aktieavancen				22%		2.683.032
Bundgrænse for gaveafgiftsberegning (2017)						-62.900
Grundlag for beregning af gaveafgift						12.815.732
Gaveafgift heraf				7%		897.101

Tabel 14: Beregning af overdragelse med succession uden ejendom ved gaveelement, ved nedsættelse af gaveafgift. Kilde: Egen tilvirkning

Der er ingen tvivl om, at det er en stor fordel at Preben først at effektuere generationsskiftet om 1-3 år. Venter Preben 1 år vil gaveafgiften som nævnt ovenfor være nedsat fra 13% til 7% og venter han 3 år, vil afgiften være nedsat til 5%.

12. Aktieombytning

Såfremt Preben ikke ønsker at overdrage Nielsen A/S med succession eller spaltning, vil en anden metode være at foretage en aktieombytning og efterfølgende gennemføre generationsskiftet ved brug af A/B modellen. Fordelen ved at foretage en omstrukturering som denne er, at der etableres en holdingkonstruktion, hvorved der så kan udloddes skattefrit udbytte fra driftsselskabet Nielsen A/S op i holdingselskabet. Selve ombytningen gennemføres ved, at der stiftes et holdingselskab, hvor Preben herefter indskyder aktierne i Nielsen A/S over i det nystiftede holdingselskab som apportindskud. Aktieombytningen, der foretages, er skattefri og gennemføres uden tilladelse.

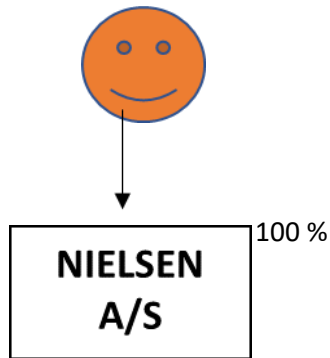
Det Preben skal være opmærksom på ved denne metode er det holdingkrav, der opstår ved brug af reglerne om skattefri aktieombytning. Holdingkravet lyder på, at aktierne i Nielsen A/S ikke må afstås inden for en periode på 3 år.

Jf. SEL § 40, stk. 6, kan stiftelsen af holdingselskabet ske den første dag i det indeværende regnskabsår, hvor ombytningstidspunktet, er den dato hvor aktieombytningen endeligt vedtages. Holdingkravet løber dermed fra dette tidspunkt.

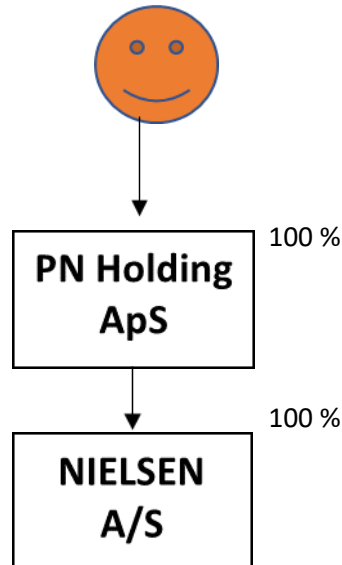
I næste afsnit vil jeg gennemføre den skattefrie aktieombytning af Nielsen A/S uden tilladelse.

12.1 Gennemførelse af skattefri aktieombytning uden tilladelse

Før skattefri aktieombytning

Efter skattefri aktieombytning

Figur 3: Ejerstruktur før og efter aktieombytning. Kilde: Egen tilvirkning.

Aktieombytningen er foretaget ved indskydelse af aktierne i Nielsen A/S over i det nystiftede holdingselskab PN Holding som apportindskud. Prebens svigersøn René, som er advokat, har været behjælpelig med udarbejdelse af stiftelsesdokument ved stiftelsen af PN Holding ApS. Herudover har Prebens svigerdatter, Susanne som arbejder som revisor udarbejdet vurderingsberetningen til brug for stiftelse med apportindskud. Herunder har Susanne også udarbejdet et udkast til en åbningsbalance for PN Holding ApS pr. 01.01.2017, som udformer sig således.

PN Holding ApS			
Åbningsbalance pr. 01.01.2017			
t.kr.			
Aktiver			
Kapitalandele (100%) i Nielsen A/S			16.368
Aktiver i alt			16.368
Passiver			
Egenkapital			16.368
Passiver i alt			16.368

Tabel 15: Opgørelse af åbningsbalance i PN Holding pr. 01.01.2017. Kilde: Egen tilvirkning

12.2 Generationsskifte med A/B modellen

Når aktieombytningen er foretaget, vil generationsskiftet kunne gennemføres ved brug af A/B modellen.

A/B modellen anvender reglerne om at opdele selskabskapitalen i flere aktieklasser med forskellige rettigheder jf. SL § 45. Det vil sige at A/B modellen kun finder anvendelse i virksomheder der drives i selskabsform. I forrige afsnit blev der gennemført en skattefri aktieombytning og Nielsen A/S ejes nu 100% af PN Holding ApS som ejes 100% af Preben. Preben har dermed fået optimeret ejerstrukturen og fået dannet en holdingkonstruktion. Det kræves dermed også af Peter, at han stifter et selskab. Peter stifter PT Holding ApS ved indskydelse af 50.000 kr.

Dernæst skal der foretages en vedtægtsændring. En vedtægtsændring kan ske på flere måder. Det kan f.eks. ske ved en kapitalforhøjelse eller ved overdragelse af allerede eksisterende aktier. I SL § 45 står følgende:

”I kapital-selskaber har alle kapitalandele lige ret i selskabet. Vedtægterne kan dog bestemme, at der skal være forskellige kapitalklasser. I så fald skal vedtægterne angive de forskelle, der knytter sig til den enkelte klasse af kapitalandele, og størrelsen af den enkelte klasse.”

Det er dermed vigtigt at man i vedtægtsændringen får opdelt aktierne i to aktieklasser. Hvor A-aktierne vil blive tildelt en forlods udbytteret i en periode. Preben har i denne forbindelse ydret

bekymring til om, en vedtægtsændring som denne ville kunne sidestilles med en afståelse. Hertil kan jeg svare, at det beror på en konkret bedømmelse af sagens omstændigheder, om ændringen er af sådan karakter, at den må sidestilles med en afståelse. Med henvisning til bindende svar i SKM2004.416.LR, her skete en opdeling i to aktieklasser, hvor en aktieklasser fik ret til forlods udbytte i en periode. Da vedtægtsændringen her skete som led i et generationsskifte, blev vedtægtsændringen ikke sidestillet med en afståelse. Også i SKM2015.274.SR ønskede man bekræftet at man via en vedtægtsændring uden skattemæssige konsekvenser kunne opdele aktierne i 2 aktieklasser således at A-aktierne blev tildelt en forlods udbyttet samt flertallet af stemmerne. Skatterådet fastslog, at ved anvendelse af A/B modellen skal den forlods udbyttet der tillægges en aktieklassen ske til handelsværdien. De mente ikke at den pågældende vedtægtsændring kunne sidestilles med en afståelse også selv om der efterfølgende skete overdragelse eller nyttegning af B-aktier til mindre end handelsværdien, hvori der reelt sker en formueforskydning til fordel for den nye aktionær. Skete der en overdragelse eller nyttegning af B-aktier der ikke overholdte kravet om handelsværdien, ville erhververen af B-aktierne blive gavebeskattet og der ville ske afståelsesbeskatning af den værdi der blev overført hos A-aktionæren.

Det er derfor vigtigt at man i vedtægterne præciserer den udbytteret og stemmemajoritet som A-aktierne bliver tildelt, og at udbytteretten bliver fastsat til handelsværdien. Preben og Peter har i første omgang aftalt at Peter skal eje 50% af selskabet og indskyder 500.000 kr. svarende til 50% Dermed vil der ske en kapitalforhøjelse af selskabets kapital. Tegningskursen for B-aktierne er kurs 100.

Beregningen af ejerandelen vil se således ud:

	kr.	ejerandel
Nuværende selskabskapital	500.000	50%
Yderligere selskabskapital	500.000	50%
Samlet selskabskapital	1.000.000	100%

Tabel 16: Opgørelse af ejerandel. Kilde: Egen tilvirkning.

Det aftales at stemme majoriteten deles lige imellem Preben og Peter.

A-aktiernes udbytteret vil blive opgjort som følgende:

$$50\% \text{ af } (23.977.118 + 500.000) - 500.000 = 11.738.559$$

$$11.738.559 / 50\% = 23.477.118 \text{ kr.}$$

A-aktierne vil dermed have en forlods udbytteret på 23.477.118 kr. Det aftales at forlods udbytteretten forrentes som ved et obligationslån som er svarende til 1,5 % med en maksimal betalingstid på 10 år. Det skal hertil knyttes at der kun udloddes udbytte, hvis det er økonomisk forsvarligt for selskabet. A-aktiernes forlods udbytteret vil være indtil det fulde beløb er udloddet. Når A-aktiernes forlods udbytte er udloddet, vil aktieklasserne kunne ophæves og stemmemajoriteten vil kunne overlades til Peter. Dette afhænger af den aftale som Preben og Peter laver indbyrdes.

12.3 Konsekvenser for Preben

Preben vil ved anvendelse af A/B-modellen ikke kunne træde ud af Nielsen A/S med det samme, da PN Holding ApS efter anvendelse af modellen vil eje 50% af aktierne i Nielsen A/S. Som nævnt tidligere har Preben frygtet pensionstilværelsen og denne metode vil dermed kunne give ham nogle ekstra år på arbejdsmarkedet. Han vil dermed kunne være med til at hjælpe Peter på rette vej i forhold til, at blive en god leder og direktør i Nielsen A/S. Herudover vil denne metode også give Preben mulighed for at få nogle penge ud af Nielsen A/S. Dette har ikke været et krav for Preben, men denne metode giver ham muligheden. I forhold til det skattemæssige aspekt, så vil den udlodning der løbende vil givet A-aktierne blive udloddet op i PN Holding ApS og der vil dermed ikke blive udløst nogen beskatning heraf. Preben vil først blive beskattet, når han udlodder udbytte til sig selv personligt fra holdingselskabet. Udlodning af udbytte fra PN Holding ApS vil blive beskattet som aktieindkomst og da Preben er gift, vil han kunne udlodde 103.400 kr. (2017) til en beskatning på 27%. Udlodninger udover de 103.400 kr. vil blive beskattet med 42%.

12.4 Konsekvenser for Peter

Gennemføres generationsskiftet ved brug af A/B-modellen vil det for Peter betyde, at likviditetsbehovet ikke er lige så stort som ved de andre metoder. Derudover vil det ved brug af denne metode også betyde, at Peter vil kunne have sin far som læremester hen over en årrække og han dermed vil kunne lære en masse fra sin far. Dette vil derimod også kunne gå hen og blive en ulempe, da det vil give Peter mindre råderum til selv at kunne begå fejl og lære af dem.

Ved anvendelse af denne metode stiftes der et holdingselskab til Peter, hvilket betyder, at når A-aktiernes forlods udbytteret er udloddet, vil der kunne udloddes udbytte fra Nielsen A/S op i PT Holding ApS. En udlodning som denne vil ikke udløse nogen form for beskatning. Peter vil først blive beskattet, når han udlodder udbytte fra holdingselskabet ud til sig selv personligt. Da Peter er gift, vil han kunne udlodde 103.400 kr. (2017) til en beskatning på 27%. Udlodninger udover de 103.400 kr. vil blive beskattet med 42%.

12.5 Delkonklusion

Dette løsningsforslag opfylder på mange punkter Prebens ønsker og behov. Ved denne metode får Preben mulighed for at kunne blive lidt længere på arbejdsmarkedet, samt muligheden for at få nogle penge ud af selskabet skabes også her. Aktieombytningen giver Preben nogle skattemæssige fordele i form af der ikke udløses nogen form for beskatning ved udlodning af udbytte op i holdingselskabet, da holdingselskabet ejer 50% af Nielsen A/S. Peter får muligheden for at kunne beholde sin far som partner inden i virksomheden. Dette kan både være en fordel og en ulempe. Fordelen ved at Preben bliver i selskabet er, at han får muligheden for at få udviklet sine lederevner ved hjælp fra Preben. Herudover vil det også kunne være en fordel, i forhold til nogle af de store faste kunder Nielsen A/S besidder. Kunderne får nemlig ved denne metode muligheden, for at lære Peter at kende og dermed også tid til at vænne sig til generationsskiftet. Hertil kan det knyttes, at leverandørerne også ved denne metode får muligheden for at vænne sig til generationsskiftet. Der kan være store aftaler hos leverandører, hvor til der gives store rabatter og hvis kemien mellem Peter og den enkelte leverandør går galt, kan aftalen med leverandøren tabes, hvilket kan have store økonomiske konsekvenser for Nielsen A/S. Ulempen ved at Preben bliver i selskabet, kan være at Preben ikke får givet nok plads til Peter, da Preben siden etableringen af virksomheden selv har kunne bestemme. Men nu hvor stemmemajoriteten er

ligeligt fordelt mellem Preben og Peter kan dette måske gå hen og blive en hindring for Peter og det vil kunne skabe en konflikt imellem far og søn.

Denne metode grundet A-aktiernes forlods udbyttet vil kunne dræne de frie reserver i selskabskapitalen. Dette vil betyde at selskabets soliditet ville blive stærkt forværret. Selskabets egenkapital vurderes til at kunne bære det, såfremt udviklingen i selskabets vækst fortsætter som det har kunnet ses i de seneste 3 års regnskaber.

13. Opsummering af løsningsforslag

Jeg har nu vist hvordan generationsskiftet kan gennemføres på tre forskellige måder. Preben og jeg har haft afholdt et møde forud for udarbejdelsen af løsningsforslagene. På dette møde blev det aftalt, hvilke løsningsforslag Preben ønskede skulle gennemgås. Jeg vil nu give et kort resume af de 3 løsningsforslag.

Løsningsforslag 1

Ved løsningsforslag 1 blev metoden hvor reglerne om skattemæssig succession anvendes vist. Metoden fordrer at succession kriterierne er opfyldt forud for anvendelsen af reglerne. Disse er opfyldt og reglerne kan dermed anvendes. Handelsværdien af Nielsen A/S opgøres til 23.977.118 kr. Peter betaler et vederlag på 2.000.000 kr. og modtager dermed en gave fra Preben der udgør 21.977.118 kr. Passivposten og bundgrænse for gave fratrækkes og gaveafgiften der skal betales opgøres til 2.177.403 kr. Denne beregning forudsætter at Preben gennemfører generationsskiftet i 2017. Venter Preben med at gennemfører generationsskiftet til 2018 eller 2020 vil gaveafgiften være nedsat til henholdsvis 7% og 5%. Fordelen for Preben ved denne metode er, at der ikke udløses nogen form for beskatning hans vej. Peter indtræder i Prebens skattemæssige stilling jf. ABL § 34, stk. 2, pkt. 2. Det betyder at Peter anses for at have erhvervet aktierne i Nielsen A/S på samme tidspunkt, med samme hensigt og til samme pris. Det betyder dog ikke at Peter bliver beskattet. Peter vil først blive beskattet, når han selv afstår aktierne.

Løsningsforslag 2

Ved løsningsforslag 2 bliver der gennemført en grenspaltning, hvorefter driftsselskabet bliver overdraget med succession til Peter. Ved grenspaltningen forstås der, at ejendommen der ejes i

Nielsen A/S, bliver spaltet ud et selvstændigt selskab. Grenspaltningen der bliver gennemført, gennemføres som en skattefri spaltning uden tilladelse fra SKAT. Når spaltningen er gennemført, vil Nielsen A/S være driftsselskabet og Niensens Ejendomme A/S vil være ejendomsselskabet. Det betyder, at eftersom det er Prebens der vederlægges med 100% af aktierne i Niensens ejendomme A/S, må han ikke afstå aktierne i en periode på 3 år. Denne regel er også kendt som holdingkravet. Spaltningen er gennemført og det er dermed tid, til at overdrage driftsselskabet, Nielsen A/S med succession til Peter. Handelsværdien der opgøres til nu være markant lavere end ved løsningsforslag 1, da ejendommen er trukket ud. Handelsværdien uden ejendommen opgøres til 12.391.600 kr. og gaveafgiften opgøres til 1.697.131 kr. Dette gælder her som ved løsningsforslag 1. Venter Preben med at gennemføre generationsskiftet til 2018 eller 2020, vil gaveafgiften være nedsat til henholdsvis 7% og 5%.

Løsningsforslag 3

Løsningsforslag 3 startes med at gennemføre en skattefri aktieombytning uden tilladelse fra SKAT. Dette gøres med henblik på, at generationsskiftet gennemføres ved brug af A/B-modellen. Efter aktieombytningen er gennemført, er Prebens ejerstruktur optimeret og Nielsen A/S ejes nu 100% af PN Holding ApS. Peter har også fået stiftet et holdingselskab kaldet PT Holding ApS. Næste skridt i generationsskiftet er at få opdelt aktieklasserne i henholdsvis A-aktier og B-aktier. Dette gøres ved gennemførelse af en vedtægtsændring og en kapitalforhøjelse. I vedtægtsændringen præciseres forlods udbytteretten der er tilknyttet A-aktierne samt stemmemajoriteten. Forlods udbytteretten opgøres til 23.477.118 kr. som forrentes med 1,5% og stemmemajoriteten fordeles ligeligt mellem Preben og Peter. Peter indskyder 500.000 kr. i Nielsen A/S svarende til en ejerandel på 50%. Kursen for de tegnede B-aktier er 100.

14. Konklusion

Hovedopgaven har taget afsæt i de regler der gælder når et generationsskifte skal gennemføres, samt hvordan det kan gennemføres i praksis. Når man står overfor et generationsskifte, er planlægningen heraf, alt afgørende for hvordan gennemførelsen af det egentlige generationsskifte går til. Det er derfor vigtigt, at man starter i god tid. Planlægningen kan tage lang tid, og det samme kan gennemførelsen af det. Det er en omfattende proces og det er derfor vigtigt, at man

sørger for at få inddraget sin revisor, en advokat og evt. sit pengeinstitut i processen. De indledende overvejelser som en virksomhed står overfor, forud for et generationsskifte, kan være alt fra den strategiske planlægning, optimering af ejerstruktur, hvem virksomheden skal overdrages til, hvor meget er virksomheden værd, hvordan finansieres generationsskiftet samt hvordan gennemføres det. Alle disse ting er noget den enkelte aktionær skal tage stilling til. Det kan være svært at skulle tage stilling til så mange ting, samtidig med at stå overfor at skulle sige farvel til ens livsværk. Derudover kan spørgsmålet som: "Er jeg overhovedet klar til livet som pensionist?" også opstå og det kan være en stor mundfuld, for en der har knoklet nærmest hele sit liv, for at få banket en virksomhed op at stå. En vigtig faktor hertil kan også være overdragerens økonomi. Har overdrageren råd til at overdrage virksomheden uden at få noget udbytte med sig eller skal virksomhedens overdrages med henblik for at få penge ud af virksomheden. Opgaven har taget udgangspunkt i den fiktive casevirksomhed Nielsen A/S. Nielsen A/S ejes af Preben Nielsen. Preben har stået overfor de problemstillinger der opstår når et generationsskifte står for døren. Prebens overvejelser i forhold til, at være klar til livet som pensionist har plaget ham meget og har derfor også været en del af planlægningen af hvordan generationsskiftet skulle gennemføres. Preben og hans kone Kirsten har altid haft en sund tilgang til økonomi og har gennem hele arbejdslivet sparet op til pension og med en kæmpe friværdi i boligen, har Preben ikke haft noget ønske om at få et udbytte med ud af virksomheden. Dog har han i dagene op til, at han tog kontakt til sin revisor, gået og tænkt på, at han alligevel gerne ville have nogle penge med ud af virksomheden.

Forud for generationsskiftet skal der også tages stilling til hvem der skal overtage virksomheden. Skal virksomheden overdrages til en i familien, en medarbejder eller skal den sælges til en tredje mand. Ligeegyldigt hvad følger der nogle krav med til den som virksomheden overdrages til. Det er utrolig vigtigt at vælge en person som har de fornødne kompetencer til at kunne lede virksomheden videre, så virksomheden ikke skal dreje nøglen om når overdragelsen er gennemført.

Preben ønsker at virksomheden skal gå videre i familien. Sønnen Peter som har arbejdet i Nielsen A/S i 9 år og har været en del af den daglige ledelse og drift i en længere periode, står klar til at overtage virksomheden. Preben og Peter har hertil snakket om, at Peter skal gennemføre en række leder- og økonomikurser forud for generationsskiftet, for at blive rustet til opgaven både i

forhold til at skulle til at være chef overfor en række medarbejder, men også i forhold til at opnå en økonomisk forståelse af hvordan en virksomhed fungerer. I forhold til finansieringen, kontaktede Peter sin bank forholdsvist hurtigt, og banken gav Peter et lånetilsagn på 1.250.000 kr. og med sin egen opsparing på 750.000 kr. vil han selv kunne betale 2.000.000 kr.

Preben er kommet sent i gang i forhold til planlægningen af generationsskiftet og tog derfor hurtigt kontakt til mig som hans revisor. Preben og jeg gik derfor i gang med, at få de indledende overvejelser forud for generationsskiftet på plads. I den forbindelse blev vi enige om at se på 3 løsningsforslag, hvorpå generationsskiftet kunne gennemføres på den mest hensigtsmæssige måde både set i forhold til Nielsen A/S, men også i forhold til Prebens personlige ønsker og behov.

Forud for løsningsforslagene blev virksomheden værdiansat. Værdiansættelsen blev gennemført efter SKATs to vejledende cirkulære. TSS-cirkulære 2000-09 til værdiansættelse af selskabets aktier og TSS-cirkulære 2000-10 til værdiansættelse af selskabets goodwill. Goodwillen blev opgjort til 8.155.280 kr. og handelsværdien inkl. alle aktiver blev opgjort til 23.977.118 kr.

Finansieringen af generationsskiftet er også et af de vigtige parametre der skal tages stilling til og taget i betragtning af den høje værdiansættelse af handelsværdien, er det særdeles vigtigt, at den helt rigtige finansieringsmodel findes, så man dermed kan undgå de konflikter der kan opstå, og samtidig at undgå at selskabet drænes for likviditet.

De 3 metoder der blev drøftet på mødet, var overdragelse med succession, en spaltning af Nielsen A/S med efterfølgende overdragelse med succession og til sidst en aktieombytning, hvorefter generationsskiftet gennemføres ved brug af A/B-modellen.

For at kunne overdrage Nielsen A/S med reglerne om skattemæssig succession, kræves det at successionskriterierne som er opřidset i ABL § 34 samt KSL § 33 C opfyldes. Alle succession kriterierne er opfyldt. Både Preben og Peter opfylder betingelserne og reglerne om skattemæssig succession kan dermed anvendes for generationsskiftet. Fordelen ved at gennemføre generationsskiftet med succession er, at Prebens afgang ikke udløser nogen afståelsesbeskatning. Peter indtræder i Prebens skattemæssige stilling, hvilket betyder at Peter anses for at have anskaffet aktierne i samme hensigt, på samme tidspunkt og til samme pris. Beskatningen udskydes til den dag hvor Peter selv afstår aktierne. Finansieringsbehovet ved denne metode er aftalt indbyrdes imellem Peter og Preben til at være en kombination af gave og et vederlag på 2.000.000

kr. Gaveafgiften betales af Preben. Det skal hertil oplyses, at det kan være en fordel for Preben at udskyde generationsskiftet i 1-3 år, da regeringen på det tidspunkt vil have nedsat gaveafgiften og der vil derfor være rigtig mange penge at spare. Derudover vil Preben ved at udskyde generationsskiftet også få flere penge med ud af virksomheden, da gaveafgiften ikke vil være nær så høj.

Nummer 2 mulighed for gennemførelse af generationsskiftet er at spalte ejendommen ud i et selvstændigt selskab. En spaltning som denne kaldes en grenspaltning og gennemføres uden tilladelse fra SKAT. Spaltningen er hensigtsmæssig, da ved at ejendommen spaltes ud i et selvstændigt selskab, vil handelsværdien af Nielsen A/S dermed blive markant lavere. Derefter vil Nielsen A/S kunne overdrages med succession til Peter. Denne metode giver også Preben muligheden for at beholde ejendomsselskabet og derved stadig have noget at rive i. Preben skal ved denne metode være opmærksom på den om klassificering der sker med ejendommen idet den spaltes ud i et selvstændigt selskab. Inden spaltningen gennemføres ejes ejendommen i Nielsen A/S og i og med selskabets drift sker i ejendommen klassificeres ejendommen som en produktionsejendom. Efter spaltningen vil ejendommen være om klassificeret til en udlejnings ejendom, da ejendommen vil blive udlejet til Nielsen A/S fra Nielsens Ejendomme A/S, så driften kan fortsætte som den plejer. En om klassificering som denne gør, at reglerne om skattemæssig succession ikke vil kunne anvendes, hvis Preben i fremtiden ønsker at overdrage ejendomsselskabet.

Den tredje mulighed der blev drøftet, var en aktieombytning med efterfølgende brug af A/B-modellen. Aktieombytningen vil være yderst hensigtsmæssig, da den vil optimere Prebens ejerstruktur og der vil dermed vil blive skabt en holdingkonstruktion. Fordelen ved holdingstrukturen er blandt andet, at der kan udloddes udbytte fra driftsselskabet til holdingselskabet uden, at det udløser nogen form for beskatning. Herunder minimeres risikoen for tab, f.eks. går driftsselskabet konkurs, vil de udloddende udbytter ikke være gået tabt. Dette kan lade sig gøre så længe PN Holding ApS ejer minimum 10% af aktierne i Nielsen A/S.

Generationsskiftet gennemføres herefter ved brug af A/B-modellen. Fordelen ved denne metode, er at den er fleksibel og nem at anvende. Preben får ved denne metode både opfyldt sit ønske om at være på arbejdsmarkedet nogle år endnu, da hans holdingselskab PN Holding ApS vil eje 50% af Nielsen A/S, de andre 50% af virksomheden vil være ejet af Peters holdingselskab PT Holding ApS.

Derudover får han også opfyldt sit ønske om at få nogle penge ud af virksomheden. A-aktierne som Prebens holdingselskab ejer, får tildelt en forlods udbytteret som er opgjort til 23.477.118 kr. Man kan her diskutere om hvorvidt han har behov for en så stor forlods udbytteret, da det i værste tilfælde vil kunne dræne selskabets frie reserver samt dens likviditet, hvis virksomheden ikke formår at drive virksomheden videre med samme vækst som set over de seneste 3 regnskabsår.

Af analysen af de 3 drøftede muligheder kan udledes, at det mindst hensigtsmæssige forslag vurderes til at være løsningsforslag nummer tre. Vælger Preben at overdrage selskabet ved brug af en A/B-model, vil han risikere at dræne hele selskabets frie reserver samt dens likviditet. Selvom Peter og Preben sammen ville kunne opretholde selskabets vækst, vil det stadig ikke være den sundeste beslutningen set i forhold til selskabets økonomi. Selskabet ville kunne risikere, at de i en lang årrække ikke vil kunne foretage nogen investeringer i form af f.eks. nye store maskiner. Derudover vil selskabet stå overfor en stor økonomisk risiko, hvis de frie reserver samt likviditetsbeholdningen næsten var drænet og de tilmed så mistede en af deres store kunder. Endvidere vil det også kunne blive et problem at betale leverandører, hvis likviditeten drænes, ved at skulle betale A-aktiernes forlods udbytteret.

Overdragelse med succession vil være den mest hensigtsmæssige løsning for Preben. Reglerne for overdragelse med succession anvendes i både løsningsforslag 1 og løsningsforslag 2.

Preben kan derfor enten vælge at overdrage hele virksomheden med succession hvori det vil blive finansieret ved delvis gave samt Peter betaler et vederlag på 2.000.000 kr. Metoden giver jf. KSL § 33 D muligheden for at beregne en passivpost der udgør 22%, som kan fradrages ved beregningen af den gaveafgiftspligtige værdi. Dette er kun en mulighed da overdragelsen sker til sønnen Peter jf. BAL § 22. Herefter kan der fratrækkes en bundgrænse for gaveafgiftsberegningen som i 2017 udgør 62.900 kr. Det skal hertil huskes, at Sofie, Prebens datter også skal tilgodeses. Det er derfor aftalt med Preben at Sofie skal tilgodeses i form af en kontant gave eller ved testamente. I testamentet kan Peters andel af arven nedskrives med den værdi Peter får i gave. Det skal dog tages med i betragtningen, at handelsværdien der er opgjort ved overdragelse af virksomheden med alle aktiverne, er meget høj og det kan derfor likviditetsmæssigt blive svært for Preben, at

kunne tilgodeses Sofie ligeligt med Peter. Derfor vurderes den mest hensigtsmæssige løsning for Preben at være løsningsforslag nummer 2.

Løsningsforslag nummer 2 viser, at generationsskiftet kan gennemføres ved brug af reglerne om en skattefri grenspaltning uden tilladelse fra SKAT. Dette medfører at handelsværdien af Nielsen A/S vil nedsættes. Reglerne om overdragelse med skattemæssig succession kan tages i brug efter gennemførelsen af spaltningen. Denne metode giver Preben større mulighed for at kunne kompensere Sofie mere ligeligt i forhold til Peter, da den gave Peter får ved anvendelse af denne metode udgør 10.195.600 kr. i stedet for 21.977.118 kr. som gaven lød på ved løsningsforslag nummer 1. Løsningsforslag nummer 2 giver også Preben muligheden, for at kunne videreføre ejendomsselskabet. Fordelen for Preben her, er at der ikke er nær så meget arbejde i at styre ejendomsselskabet i forhold til styringen af Nielsen A/S. Preben vil dermed også have tid til at nyde pensionstilværelsen sammen med Kirsten. Min anbefaling til Preben går efterfølgende på at gennemføre en skattefri aktieombytning af ejendomsselskabet og dermed på dannet en holdingkonstruktion.

15. Litteraturliste

Bøger

Birgitte Sølvkær Olesen, 2017, 5. udgave – Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, Jurist- og Økonomiforbundets forlag

Kim Pedersen, 2017m 1. udgave – Generationsskifte og strukturering, en håndbog for ejerledere, Karnov Group Denmark A/S

Internet

https://www.bdo.dk/getmedia/7c682ae6-dbe9-42fa-9b52-e21edcb17d61/bdo_generationsskifte.pdf.aspx

<https://www.bdo.dk/da-dk/services/advisory/corporate-finance/vaerdiansaettelse-af-virksomheder>

<https://www.b.dk/kronikker/hoej-arveafgift-koster-jobs>

<https://www.pwc.dk/da/artikler/2017/06/nedsaettelse-bo-gaveafgiften-stramning-af-successionsreglerne-vedtaget.html>

<https://www.inforevision.dk/nyheder/nedsaettelse-bo-gaveafgiften-ved-generationsskifte-erhvervsvirksomheder/>

<http://www.bechbruun.com/-/media/Files/Videncenter/Nyhedsbreve/Corporate/2017/Gen-Om+03-2017.pdf>

<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=174205>

http://www.danmarksskatteadvokater.dk/media/108363/forlods_udbytteret.pdf

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=13733>

http://www.skm.dk/media/1193705/fakta-og-baggrund_formueskattekurs.pdf

https://www.cbs.dk/files/cbs.dk/ejerledelse_i_danmark_rapport.pdf

<https://www.business.dk/debat/stoerstedelen-af-virksomhederne-har-ikke-nogen-plan-saadan-planlaegger-du>

<https://www2.deloitte.com/dk/da/pages/tax/solutions/Ejer-og-generationsskifte-af-virksomhed.html> (Ejer- og generationsskifte af virksomhed, Deloitte)

SKAT

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2170704>

https://tax.dk/lv-2009-2/lvs/S_G_2_4_6_2.htm

<https://skat.dk/SKAT.aspx?oid=1948119>

https://tax.dk/jv/cc/C_C_6_4_1_2.htm

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945326&chk=214955>

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945328&chk=214955>

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945243>

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945267>

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948130>

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>

<http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oid=1847065>

TSS-cirkulære 2000-09 – Værdiansættelse af aktier og anparter

TSS-cirkulære 2000-10 – Værdiansættelse af goodwill

16. Forkortelser

ABL: Aktiebeskatningsloven

KSL: Kildeskatteloven

SL: Statsskatteloven

SEL: Selskabsskatteloven

ÅRL: Årsregnskabsloven

BAL: Boafgiftsloven

FUL: Fusionskatteloven

AL: Afskrivningsloven

EBL: Ejendomsavancebeskatningsloven

17. Bilag 1

1. Bygning							
	Kontant anskaffels essum kr.	Straksafskri vning kr.	Afskrivnings grundlag kr.	Årets afskrivning kr.	Akkumulerede afskrivninger kr.	Restværdi kr.	
Bygning, 2010, 4%	2.500.000	0	2.500.000	-100.000	-700.000	1.800.000	
Grund, 0%	1.000.000	0	0	0	0	0	
	3.500.000	0	2.500.000	-100.000	-700.000	1.800.000	

2. Udskudt skat	Regnskabsmæssig værdi	Skattemæssig værdi	2016 Forskel	2015 Forskel
Driftsmidler	459.000	325.000	134.000	97.000
Bygninger	5.900.000	1.800.000	4.100.000	5.175.000
Tilgodehavende fra salg			-60.000	-140.000
Grundlag for beregning af udskudt skat			4.174.000	5.132.000
Udskudt skat			918.280	1.129.040